

Senat
Rzeczypospolitej Polskiej
IX kadencja

Odpowiedzi

na oświadczenia złożone przez senatorów
na 69. posiedzeniu Senatu

Warszawa
2019 r.

SPIS TREŚCI

ODPOWIEDZI NA OŚWIADCZENIA

złożone na 69. posiedzeniu Senatu:

senatora Tomasza Grodzkiego.....	7
senatora Jana Marii Jackowskiego.....	10
senatora Kazimierza Kleiny.....	18
senatora Władysława Komarnickiego.....	23
senatora Tadeusza Kopcia.....	29
senatora Jana Filipa Libickiego.....	35
senatora Andrzeja Mioduszeńskiego.....	41
senatora Marka Pęka.....	43
senatora Krystiana Probiezja.....	45
senatora Waldemara Sługockiego.....	47
senatorów Jerzego Wcisły, Bogdana Klicha, Grzegorza Napieralskiego, Marka Rockiego, Jadwigi Rotnickiej, Mariana Poślednika, Grażyny Sztark, Aleksandra Pocięja, Sławomira Rybickiego, Marii Pańczyk-Pozdziej, Piotra Florka, Wiesława Kiliana, Jarosława Dudy, Waldemara Sługockiego, Leszka Czarnobaja, Kazimierza Kleiny, Piotra Zientarskiego, Jana Rulewskiego oraz Władysława Komarnickiego.....	53
senatora Jerzego Wcisły.....	56
senatora Piotra Zientarskiego.....	59

69. POSIEDZENIE SENATU

(20 grudnia 2018 r.)

Oświadczenie senatora Tomasza Grodzkiego

skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji Joachima Brudzińskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Obecnie MSWiA prowadzi wzmoczoną politykę przywracania czy też otwierania nowych posterunków Policji. Co jakiś czas słyszymy, że w małych miejscowościach Pan Minister czy też sekretarz stanu, pan Jarosław Zieliński, przecinacie wstęgi podczas otwarcia nowych posterunków. Jako senator ziemi zachodniopomorskiej zwracam się z pytaniem o możliwość utworzenia komisariatu Policji wodnej w Szczecinie na Międzyodrzu.

Niegdyś w ramach struktury komendy miejskiej istniał Komisariat Policji Międzyodrze, którego obecnie nie ma. Chciałbym zwrócić uwagę na fakt, iż garnizon szczecińskiej Policji ma jeden z największych akwenów wodnych do zabezpieczenia. Oprócz rozległości obszaru jest on również skomplikowany pod względem prawnoadministracyjnym, ponieważ łączą się tu wody śródlądowe z morskimi. Ten problem nie występuje nigdzie indziej w Polsce, więc ważne jest, aby ten obszar działania był dobrze zabezpieczony. Za utworzeniem przedmiotowego komisariatu przemawia również fakt, że nasze województwo jest jednym z 4 województw, w których w latach 2014–2017 corocznie odnotowuje się największą liczbę utonięć. Ponadto do najistotniejszych zdefiniowanych problemów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa i porządku na obszarach wodnych w województwie należy m.in. brak możliwości elastycznego przemieszczania sił i środków, wykorzystywanie funkcjonariuszy Policji wodnej do innych zadań, małe wykorzystanie jednostek pływających, brak ujednoliconego systemu szkoleń, a także brak kontroli na wodach i terenach przywodnych w okresie jesienno-zimowym. Wobec tego pragnę zasignalizować konieczność zajęcia się tym problemem i rozważenie utworzenia komisariatu, który mógłby działać w strukturze komendy wojewódzkiej oraz zabezpieczałby duży obszar wodny, rozciągający się między Gryfinem a Goleniowem.

Oprócz zwrócenia uwagi na kwestię strukturalną pragnę zwrócić uwagę Pana Ministra na brak odpowiedniego przeszkolenia i niedobór sprzętu, który wykazał raport NIK. Obecnie w Szczecinie zatrudnionych jest tylko 8 policjantów w Referacie Wodnym, a to stanowczo za mało na tak wielki obszar działania. Do tego oprócz przeszkolenia w zakresie służby na wodach nie przeprowadza się innych niezbędnych szkoleń, jak np. z zakresu nurkowania, obsługi sprzętu typu radary i sonary oraz transportu łodzi, do czego jest wymagane prawo jazdy kategorii C+E. Rażąco jest również brak wystarczającego sprzętu osobistego policjanta w postaci butli ratunkowych czy też strojów służbowych.

Mając to na względzie, proszę o odpowiedź na następujące pytania.

1. Czy rozważane jest przywrócenie posterunku Policji wodnej w Szczecinie?
2. Czy w planach MSWiA lub Komendy Głównej Policji przewidziane jest doposażenie komórek wodnych oraz przywrócenie szkoleń, które niegdyś istniały?

Z poważaniem
Tomasz Grodzki

Odpowiedź

Warszawa, 29 stycznia 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo z dnia 29 grudnia 2018 r. (sygn. BPS/043-69-1988/18), dotyczące oświadczenia Senatora RP Pana Tomasza Grodzkiego, złożonego podczas 69. posiedzenia Senatu RP w dniu 20 grudnia 2018 r., w sprawie *przywrócenia posterunku Policji wodnej w Szczecinie*, na podstawie stanowiska Komendy Głównej Policji (KGP) przedstawiam, co następuje.

Stosownie do art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o *Policji* (Dz.U. z 2017 r. poz. 2067, z późn. zm.) komisariaty specjalistyczne, w tym wodne, w razie potrzeby tworzy komendant wojewódzki Policji w porozumieniu z Komendantem Głównym Policji. Na terenie całego kraju funkcjonują 4 komisariaty wodne Policji oraz komisariat rzeczny, a także 5 komórek wodnych w komendach miejskich Policji w postaci referatu, 3 zespołów i ogniwa.

W strukturach Komendy Miejskiej Policji (KMP) w Szczecinie funkcjonuje Referat Prewencji na Wodach i Terenach Przywodnych Wydziału Prewencji. Zadania na obszarach morskich w rejonie Zalewu Szczecińskiego i dolnego biegu rzeki Odry realizują także policjanci z innych podległych Komendzie Wojewódzkiej Policji (KWP) w Szczecinie jednostek, tj. z KMP w Świnoujściu, Komendy Powiatowej Policji (KPP) w Goleniowie i KPP w Gryfinie. Wymieniony referat prewencji, w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa, współdziała również ze Strażą Graniczną, Strażą Miejską, Państwową i Społeczną Strażą Rybacką oraz Szczecińskim Wodnym Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym.

Zapotrzebowanie na tworzenie jednostek specjalistycznych jest opracowywane głównie w oparciu o charakterystykę terenu, stopień jego zurbanizowania oraz występujące na danym obszarze i w określonym czasie specyficzne warunki, które mogą uzasadniać stałe lub czasowe rozwinięcie tej struktury i zaangażowanie dodatkowych sił i środków. Przeprowadzana jest także analiza zagrożeń występujących na obszarze oraz realnych możliwości organizacyjnych Policji.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez KGP należy wskazać, że ze względu na rozproszenie akwenów wodnych, postulowany komisariat wodny musiałby obejmować właściwością terytorialną znaczną część województwa zachodniopomorskiego, co wpłynęłoby na kwestie kadrowe i logistyczne związane z okresowym delegowaniem funkcjonariuszy oraz przemieszczaniem sprzętu i wyposażenia. Z kolei po sezonie, gdy znacząco spada zainteresowanie korzystaniem z wód i terenów przywodnych, a warunki atmosferyczne utrudniają bądź uniemożliwiają żeglugę, utrzymywanie obsługi komisariatu bez przydziału innych zadań prewencyjnych byłoby nieracjonalne.

W ocenie Policji obecnie nie zachodzi potrzeba wprowadzania istotnych zmian w systemie organizacji służby na wodach województwa zachodniopomorskiego i tworzenia specjalistycznego komisariatu wodnego Policji w Szczecinie.

W kontekście zagadnienia dotyczącego „*doposażenia komórek wodnych*” uprzejmie informuję, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji dostrzega potrzebę doposażenia i modernizacji sprzętu do realizacji zadań przez funkcjonariuszy Policji na akwenach wodnych. Zakupy łodzi są realizowane m.in. ze środków zabezpieczonych w ramach „Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017–2020” przy wsparciu samorządów lokalnych.

W latach 2016–2018 KGP zakupiła 30 jednostek pływających dla komend wojewódzkich Policji i Komendy Stołecznej Policji, z czego 2 jednostki pływające kategorii R-2 zostały przekazane KWP w Szczecinie.

Należy w tym miejscu wskazać, że liczba łodzi przydzielonych na potrzeby Referatu Prewencji na Wodach i Terenach Przywodnych Wydziału Prewencji KMP w Szczecinie jest zgodna z normami określonymi zarządzeniem Nr 9 Komendanta Głównego Policji

z dnia 5 maja 2015 r. w sprawie norm wyposażenia jednostek i komórek organizacyjnych Policji oraz policjantów w sprzęt transportowy (Dz.Urz. KGP poz. 29, z późn. zm.).

Przechodząc do kwestii „przywrócenia szkoleń, które niegdyś istniały” informuję, że Centrum Szkolenia Policji (CSP) w Legionowie od ponad 20 lat centralnie prowadzi kursy specjalistyczne kształcące funkcjonariuszy Policji wodnej.

Problematykę szkoleń policjantów realizujących zadania na wodach i terenach przywodnych reguluje decyzja Nr 869 Komendanta Głównego Policji z dnia 5 grudnia 2007 r. w sprawie programu kursu specjalistycznego dla policjantów realizujących zadania na wodach i terenach przywodnych (Dz.Urz. KGP Nr 23 poz. 182, z późn. zm.). Na podstawie powyższej decyzji CSP w Legionowie cyklicznie przeprowadza ww. kurs w ramach doskonalenia zawodowego centralnego. Należy dodatkowo podkreślić, że funkcjonariusze jednostek/komórek wodnych Policji raz na dwa lata weryfikują w CSP w Legionowie posiadane umiejętności z zakresu ratownictwa wodnego.

Niezależnie od powyższego KWP w Szczecinie może przeprowadzać w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego inne profilowane szkolenia dla policjantów realizujących zadania na wodach i terenach przywodnych, z wykorzystaniem środków własnych lub przy współpracy z podmiotami zewnętrznymi.

Z poważaniem

Joachim Brudziński

Oświadczenie senatora Jana Marii Jackowskiego

skierowane do minister edukacji narodowej Anny Zalewskiej

Oświadczenie do Pani Minister kieruję w związku z pojawiającymi się w mediach informacjami o tym, że środowiska nauczycielskie w niektórych częściach kraju w nadmierny sposób korzystają ze zwolnień lekarskich, z L4. Zwracam się do Pani Minister z prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Jaka jest skala tego zjawiska?
2. Na jakim etapie są negocjacje z centralami związkowymi i osobami, które ten protest animują?
3. Jakie podjęto działania osłonowe? Z oświadczeń czy informacji medialnych wynika, że może to zagrażać nie tylko realizacji planu lekcji, ale również opiece nad dziećmi, co byłoby szczególnie dotkliwie dla rodziców, zwłaszcza dzieci najmłodszych.

Jan Maria Jackowski

**Odpowiedź
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ**

Warszawa, 18 stycznia 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie złożone przez Pana Jana Marię Jackowskiego, Senatorsa RP, podczas 69. posiedzenia Senatu RP w dniu 20 grudnia 2018 r.

Szanowny Panie Senatorze,
w odpowiedzi na sformułowane przez Pana Senatorsa pytania związane z sytuacją wynikającą z nadmiernego korzystania ze zwolnień lekarskich przez nauczycieli, uprzejmie informuję, że:

1. Z informacji przekazanych przez kuratorów oświaty wynika, że na ponad 39 tys. publicznych szkół, przedszkoli i placówek oświatowych w okresie od 17 do 21 grudnia 2018 r. wystąpiły zakłócenia w funkcjonowaniu 55 szkół i 47 przedszkoli. W szkołach, z powodu nieobecności nauczycieli, były prowadzone zajęcia opiekuńcze lub dostosowano plan lekcji do możliwości organizacyjnych tych szkół.
2. Minister Edukacji Narodowej prowadzi stały dialog z reprezentatywnymi związkami zawodowymi zrzeszającymi nauczycieli. Podczas regularnych spotkań z przedstawicielami związków zawodowych omawia sprawy istotne dla polskiej oświaty.
Obecnie trwają rozmowy z przedstawicielami nauczycielskich związków zawodowych na temat zgłoszonych postulatów płacowych i możliwości ich spełnienia oraz innych ważnych zagadnień z zakresu organizacji i warunków pracy nauczycieli.

3. Minister Edukacji Narodowej nie sprawuje bezpośredniego nadzoru nad szkołami i placówkami oświatowymi. Nadzór pedagogiczny nad publicznymi i niepublicznymi szkołami i placówkami na obszarze danego województwa sprawuje właściwy kurator oświaty.

Natomiast organ prowadzący szkołę (np. gmina) odpowiada za działalność szkoły lub placówki, w tym zapewnienie prawidłowych warunków działania szkoły lub placówki. Ponadto, organ prowadzący szkołę lub placówkę sprawuje nadzór nad jej działalnością m.in. pod względem przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników i uczniów.

Kuratorzy oświaty w ramach sprawowanego nadzoru nad szkołami i placówkami monitorują na bieżąco sytuację funkcjonowania przedszkoli, szkół i placówek oświatowych w związku ze zwiększoną absencją nauczycieli.

Decyzje w zakresie organizacji pracy przedszkola, szkoły lub placówki podejmuje dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki, który jest kierownikiem zakładu pracy dla zatrudnionych w przedszkolu, szkole lub placówce nauczycieli i pracowników niebędących nauczycielami.

Dyrektor szkoły lub placówki zapewnia bezpieczne i higieniczne warunki pobytu w szkole lub placówce, a także bezpieczne i higieniczne warunki uczestnictwa w zajęciach organizowanych przez szkołę lub placówkę poza obiektami należącymi do tych jednostek¹. Zatem dyrektor szkoły ma obowiązek przeciwdziałać różnym sytuacjom mogącym zagrażać szeroko pojętemu bezpieczeństwu uczniów podczas zajęć edukacyjnych organizowanych przez szkołę/przedszkole. Realizacja podstawy programowej jest obowiązkowa dla wszystkich szkół systemu oświaty i odbywa się w sposób ciągły, podczas całego roku szkolnego. Nad realizacją podstawy programowej czuwa dyrektor danej szkoły, który również sprawuje nadzór pedagogiczny nad zatrudnionymi przez siebie nauczycielami. Dyrektor odpowiada także za zrealizowanie w trakcie danego etapu edukacyjnego – wskazanego w ww. przepisach – wymiaru godzin poszczególnych zajęć.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69, ze zm.).

Oświadczenie senatora Jana Marię Jackowskiego

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

W związku z pojawiającymi się w mediach informacjami o tzw. wzmożonym korzystaniu ze zwolnień lekarskich, L4 przez pracowników sądów zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania.

1. Jaka jest skala tego zjawiska i czy ministerstwo ten problem monitoruje?
2. Na jakim etapie są rozmowy z protestującymi? Czy trwają takie rozmowy, a jeśli tak, to jakie są perspektywy dojścia do porozumienia?
3. Jakie działania zaradcze podjęto w związku z faktem, że ten protest może powodować opóźnienia w rozpatrywaniu spraw w sądach, co w sposób szczególny dotknie obywateli?

Jan Maria Jackowski

**Odpowiedź
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI**

Warszawa, 25 stycznia 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Jana Marii Jackowskiego złożone podczas 69. posiedzenia Senatu w dniu 20 grudnia 2018 r. o nr BPS/043-69-1990/18, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Odnosząc się do pytania pierwszego zawartego w oświadczeniu informuję, że Ministerstwo Sprawiedliwości w związku z nieobecnością w pracy części pracowników na bieżąco monitorowało sytuację w sądach powszechnych. Gromadzone informacje nie dotyczyły szczegółowych danych o konkretnych pracownikach przebywających na zwolnieniach lekarskich, ale o ogólnej liczbie pracowników nieobecnych w pracy oraz skutkach tych absencji i wpływie na pracę sądów. Z ww. analizy wynika, że duża część sądów działała bez większych zakłóceń. Potwierdzają to dane, które były uzyskiwane codziennie, w ramach monitoringu sytuacji w sądach powszechnych w całej Polsce.

Odpowiadając na kolejne pytania wskazuję, że obecny Minister Sprawiedliwości jest świadomy poziomu wynagrodzeń otrzymywanych przez pracowników sądów, dlatego też, w miarę możliwości budżetowych, od 2016 r. podejmuje działania mające na celu ich podwyższenie. Podkreślenia wymaga przy tym, że w okresie rządów Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa Ludowego, tj. do 2015 r., wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej, w tym wynagrodzenia pracowników sądów powszechnych, z wyłączeniem sędziów i referendarzy sądowych oraz nauczycieli, były „zamrażane”, czyli utrzymywane przez kilka lat na tym samym poziomie.

Dzięki intensywnym działaniom Ministra Sprawiedliwości zmierzającym do poprawy sytuacji płacowej pracowników sądownictwa, w ustawie budżetowej na 2016 r. zostały zabezpieczone środki na zwiększenie wydatków na wynagrodzenia dla asystentów sędziów, urzędników oraz pozostałych pracowników sądów o ponad 10%, a w grupie kuratorów o 5,5%.

Przyjęty w ustawie budżetowej na rok 2018 średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej wynosi 100,0%, jednak ponownie dzięki działaniom Ministra Sprawiedliwości wydatki na wynagrodzenia dla pracowników sądów i prokuratury wzrosły o 2%.

Widoczne jest więc, że wydatki na wynagrodzenia pracowników sądów i prokuratury od 2016 r. konsekwentnie wzrastają i to w stopniu wyższym niż przyjęty dla sfery budżetowej (jedynie w roku 2017 wzrost nastąpił o wskaźnik przyjęty dla sfery budżetowej).

Minister Sprawiedliwości ma przy tym świadomość, że wynagrodzenia pracowników sądów, pomimo ich zwiększania od 2016 r., w dalszym ciągu pozostają na poziomie niepozwalającym sądom być konkurencyjnymi na rynku pracy.

Odnosząc się do kwestii związanych z podwyższeniem poziomu wynagrodzeń w 2019 r. informuję, że na 2019 rok średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej został określony na poziomie 102,3%. Minister Sprawiedliwości, mając świadomość powyższych uwarunkowań, przyjął jednak założenie zwiększenia poziomu wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) kuratorów, asystentów, urzędników, pozostałych pracowników sądów powszechnych oraz specjalistów opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów łącznie o 5%. Uchwalona przez Sejm w dniu 16 stycznia br. ustawa budżetowa na 2019 rok zabezpiecza podwyższenie wydatków na wynagrodzenia na ww. poziomie.

Dzięki działaniom Ministra Sprawiedliwości, od roku 2016 do roku 2018, łączny wzrost wydatków na wynagrodzenia asystentów sędziów, urzędników, kuratorów zawodowych, pozostałych pracowników sądów oraz specjalistów OZSS wyniósł prawie 234 mln zł, co z kwotą pochodnych od ww. wynagrodzeń, łącznie stanowi 280 mln zł dodatkowo przeznaczonych z budżetu państwa na ten cel.

Przedstawiając powyższe wskazuję również, że poza staraniami Ministra Sprawiedliwości o pozyskanie podczas prac nad kolejnymi ustawami budżetowymi dodatkowych środków na podwyższenie wynagrodzeń pracowników sądów, corocznie, na etapie realizacji ustawy budżetowej, środki na wynagrodzenia zwiększane są o niewykorzystane wydatki wynikające np. z rozliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz inne oszczędności – z przeznaczeniem na wypłatę niestałych składników wynagrodzeń.

Przykładowo, w roku 2018 z rozliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego pomiędzy apelacje zostały rozdysponowane ponad 33 mln zł z przeznaczeniem na nagrody i dodatki specjalne dla pracowników sądów.

Następnie decyzją Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 listopada 2018 r. dokonano zwiększenia planu wydatków dla wszystkich apelacji w ogólnej kwocie ponad 33 mln zł, z przeznaczeniem na niestałe składniki wynagrodzeń, tj. nagrody związane z realizacją zadań w roku 2018 w grupie urzędników, asystentów, innych pracowników, kuratorów i specjalistów OZSS.

Decyzją Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 2018 r. dokonano kolejnego zwiększenia planu wydatków dla wszystkich apelacji w ogólnej kwocie ponad 62 mln zł, z przeznaczeniem na niestałe składniki wynagrodzeń, tj. nagrody związane z realizacją zadań w IV kwartale 2018 r. w grupie urzędników, asystentów, innych pracowników, kuratorów i specjalistów OZSS.

Środki te pozwalają w pewnym zakresie rekompensować brak możliwości konkurowania z podmiotami rynkowymi i poprawiają sytuację finansową pracowników sądów. Jakkolwiek są to działania doraźne, to jednak powtarzane niemal corocznie, w związku z czym stanowią istotny bodziec finansowy i czynnik motywacyjny.

Dodatkowo, w związku z zabezpieczaniem dodatkowych środków na wynagrodzenia, propozycje ich podziału są uzgadniane ze związkami zawodowymi reprezentującymi pracowników sądów powszechnych.

Głos związków zawodowych w sprawach dotyczących pracowników sądów jest dla kierownictwa resortu sprawiedliwości bardzo istotny, a podczas dialogu prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości z przedstawicielami związków zawodowych poruszane są m.in. kwestie wysokości wynagrodzeń pracowników sądów oraz fluktuacji kadr w sądach powszechnych.

Jako przykład pozwolę sobie wskazać, że w dniu 18 grudnia 2018 r. zawarte zostało pomiędzy Ministrem Sprawiedliwości – Prokuratorem Generalnym a związkami zawodowymi reprezentującymi pracowników sądów powszechnych porozumienie, w którym ustalone zostały zasady podziału nagród za IV kwartał roku 2018 oraz podziału środków zaplanowanych na podwyższenie wynagrodzeń pracowników sądów w 2019 roku.

Jednocześnie informuję, że na mocy zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2018 roku został powołany Zespół do spraw opracowania założeń projektu ustawy o pracownikach sądów i prokuratury (Dz.Urz. Min. Sprawiedl. z 2018 r. poz. 194 z późn. zm.). Celem pracy Zespołu jest opracowanie założeń do projektu ustawy kompleksowo regulującej pragmatykę służbową pracowników sądów powszechnych i prokuratury. Wypracowane przez Zespół rozwiązania mają umożliwić reformę m.in. systemu wynagradzania pracowników sądów i prokuratury. Dodatkowo, podczas spotkań z organizacjami związkowymi, partnerzy społeczni na bieżąco informowani są o wynikach prac ww. Zespołu.

Odnosząc się do kwestii działań zaradczych związanych z możliwością opóźnienia rozpatrywania spraw w sądach powszechnych wskazać należy, że z chwilą pojawienia się informacji o nieobecnościach w pracy części pracowników sądów w grudniu 2018 roku, za pośrednictwem dyrektorów sądów apelacyjnych we współpracy z prezesami tychże sądów podjęto działania zmierzające do zapewnienia sprawnego i niezakłóconego działania sądów powszechnych wszystkich szczebli tj. sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych. Działania te polegały na zapewnieniu obsady kadrowej na rozprawach i posiedzeniach jawnych wymagających protokołowania w szczególności w sprawach karnych, które ze względu na procedurę mogą być odraczane tylko w szczególnych sytuacjach, w sprawach cywilnych, zwłaszcza w których konieczne było przesłuchanie świadków, tak by nie musieli ponownie przyjeżdżać do sądu. W tym zakresie dokonano możliwych ze względów organizacyjnych przesunięć pracowników sądów różnych pionów orzeczniczych do wykonywania tych priorytetowych zadań. Działaniem zaradczym było również zawieranie umów zlecenia z osobami, które uprawnione były w rozumieniu przepisów procesowych tj. ustawy Kodeks postępowania cywilnego i Kodeks postępowania karnego do wykonywania wyżej opisanych czynności w zastępstwie pracowników przebywających na zwolnieniach lekarskich.

Wskazać należy, że okres trwania nieobecności w pracy części pracowników sądów oraz jej skala dotknęła tylko części sądów i spraw rozpoznawanych na rozprawach i posiedzeniach jawnych. W praktyce, skutkowało to odroczeniem części rozpraw lub późniejszym wykonaniem czynności biurowo-kancelaryjnych przez pracowników sekretariatów sądów, co nie powinno mieć zasadniczego wpływu na prawa obywateli do rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Michał Wójcik
Sekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Jana Marii Jackowskiego

skierowane do rzecznika praw dziecka Mikołaja Pawlaka

Rzecznik praw dziecka stoi na straży praw dziecka oraz podejmuje działania na rzecz zapewnienia pełnego i harmonijnego rozwoju dziecka.

W związku z tym proszę o interpretację działań niektórych gminnych biur profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, które w dorocznych sprawozdaniach opisują realizowane czynności. W sprawozdaniach występuje pozycja „formułowanie pism procesowych – sprawy rozwodowe”. Takie działanie stoi w sprzeczności ze stanowiskiem rzecznika praw dziecka, który na pierwszym miejscu stawia mediację, tak aby ratować instytucję pełnej rodziny.

W związku z tym proszę o informację, czy rzecznik praw dziecka zamierza podjąć działania w opisanej sprawie.

Jan Maria Jackowski

Odpowiedź

Warszawa. 11 lutego 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Jana Marii Jackowskiego, złożone na 69. posiedzeniu Senatu w dniu 20 grudnia 2018 roku, przekazane za pismem Wicemarszałka Senatu z dnia 28 grudnia 2018 roku (znak: BPS/043-69-1991/18), uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko Rzecznika Praw Dziecka.

Trwałość małżeństwa i równouprawnienie małżonków, jest jedną z podstawowych zasad polskiego prawa rodzinnego. Rozwód jest sposobem rozwiązania małżeństwa, który może nastąpić tylko przez sąd i przy spełnieniu przesłanek pozytywnych oraz przy braku przesłanek negatywnych określonych w art. 56 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2017 r. poz. 682, z późn. zm.). Rozwód może orzec tylko sąd i żaden inny organ nie posiada takiego uprawnienia, a w szczególności organ administracji publicznej samorządowej lub rządowej.

Mediacje w sprawach o rozwód i separację zostały uregulowane w przepisach ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 1360, z późn. zm.). Zgodnie z art. 436 §1 k.p.c., jeżeli istnieją widoki na utrzymanie małżeństwa, sąd może skierować strony do mediacji. Przedmiotem mediacji może być także pojednanie małżonków (art. 436 §2 k.p.c.). Jak stanowi art. 445² k.p.c., w każdym stanie sprawy o rozwód lub separację sąd może skierować strony do mediacji w celu ugodowego załatwienia spornych kwestii dotyczących zaspokojenia potrzeb rodziny, alimentów, sposobu sprawowania władzy rodzicielskiej, kontaktów z dziećmi oraz spraw majątkowych podlegających rozstrzygnięciu w wyroku orzekającym rozwód lub separację.

W Ministerstwie Sprawiedliwości został opracowany projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (UD392), który przewiduje między innymi wprowadzenie obowiązkowego postępowania informacyjnego przed wszczęciem postępowania o rozwód w celu pojednania małżonków.

Gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych działają na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 ww. ustawy, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu. Zadania te obejmują w szczególności:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
- 6) wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Realizacja powyższych zadań prowadzona jest w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy, uwzględniającego cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określone w Narodowym Programie Zdrowia. Gminny program jest realizowany przez ośrodek pomocy społecznej, o którym mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub inną jednostkę wskazaną w tym programie.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 3 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, wójtowie (burmistrzowie, prezydenci miast) powołują gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, w szczególności inicjujące działania w zakresie określonym w art. 4¹ ust. 1 oraz podejmujące czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Na podstawie art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, osoby, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, kieruje się na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego. Na badanie, o którym mowa w art. 24, kieruje gminna komisja rozwiązywania problemów alkoholowych właściwa według miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której postępowanie dotyczy, na jej wniosek lub z własnej inicjatywy (art. 25).

Na wniosek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych lub prokuratora sąd wszczyna postępowanie o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego (art. 26).

Art. 25a ust. 1 stanowi, że członkowie gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, w zakresie niezbędnym do realizacji zadań związanych z procedurą zobowiązania do poddania się leczeniu odwykowemu, mogą przetwarzać informacje o osobach, o których mowa w art. 24, bez zgody i wiedzy tych osób, dotyczące stanu zdrowia, nałogów, skazań, mandatów karnych, orzeczeń o ukaraniu, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym.

Ponadto, jak stanowi art. 9a ust. 3 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390, z późn. zm.), przedstawicie-

le gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych wchodzi w skład zespołu interdyscyplinarnego, który realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Zgodnie z art. 9b ust. 2 ww. ustawy zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie;
- 2) podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku;
- 3) inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie;
- 4) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 5) inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach (art. 9a ust. 10). W skład grup roboczych wchodzi m.in. przedstawiciele gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (art. 9a ust. 11 pkt 2). Zgodnie z art. 9b ust. 3 do zadań grup roboczych należy, w szczególności:

- 1) opracowywanie i realizacja planu przemocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie;
- 2) monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy;
- 3) dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

Z powyższych przepisów wynika, że gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych współpracują z sądami. Kierują do sądów wnioski celem wydania nakazu poddania się badaniom przez biegłych sądowych w zakresie uzależnienia od alkoholu i ewentualnego wydania nakazu terapii z uzależnienia w stosownej poradni odwykowej, a tym samym podejmują czynności zmierzające do skierowania sprawy do biegłych lub do sądu o przymusowe leczenie.

Nadużywanie alkoholu prowadzi do takich problemów społecznych jak: problemy rodzinne, rozwody, bezdomność, bezrobocie, trudności finansowe, demoralizacja nieletnich. Alkohol często jest jedną z głównych przyczyn rozkładu pożycia rodziny. Sądy opiekuńcze/rozdowowe mogą zwracać się do gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych o udzielenie informacji, czy w danej rodzinie występuje problem uzależnienia od alkoholu.

Na szczególną uwagę zasługują dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, które ponoszą konsekwencje picia dorosłych. Zgodnie z art. 572 §1 i 2 k.p.c. na każdym, w tym na gminnych komisjach rozwiązywania problemów alkoholowych, ciąży obowiązek zawiadomienia sądu opiekuńczego o zdarzeniu uzasadniającym wszczęcie z urzędu postępowania opiekuńczego.

W ocenie Rzecznika Praw Dziecka ujęta w sprawozdaniach z działalności gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych pozycja „formułowanie pism procesowych – sprawy rozwodowe” dotyczy działań podejmowanych przez gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych przed sądami w ramach przysługujących im zadań.

Mam nadzieję, że niniejsze stanowisko okaże się pomocne dla Pana Senatora. Jeżeli jednak jego treść nie rozwiązuje wszystkich wątpliwości, deklaruję gotowość do przedstawienia dodatkowych wyjaśnień.

Łączę wyrazy szacunku

RZECZNIK PRAW DZIECKA
Mikołaj Pawlak

Oświadczenie senatora Kazimierza Kleiny

skierowane do ministra inwestycji i rozwoju Jerzego Kwiecińskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Z trwogą przyglądam się nowym przepisom dotyczącym wydawania zezwoleń na prowadzenie wózków jezdniowych. Obecnie sprawę wspomnianych uprawnień reguluje rozporządzenie ministra rozwoju i finansów z dnia 15.12.2017 r. (DzU poz. 47 z dnia 09.01.2018 r.). Chciałbym zwrócić uwagę, że obowiązujące od sierpnia 2018 r. prawo powoduje ogromne zamieszanie na rynku pracy.

Wcześniej kwestię uprawnień regulowało rozporządzenie ministra gospodarki z dnia 10.05.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym (DzU poz. 650 oraz z 2003 r. poz. 603). W myśl starego rozporządzenia osoba po ukończonym kursie, np. w zakładzie doskonalenia zawodowego (ZDZ), mogła obsługiwać na terenie danego zakładu wózek jezdniowy po uprzednim wystawieniu imiennego zezwolenia przez pracodawcę. Było to rozwiązanie praktyczne, ponieważ kursy realizowano na podstawie programu zatwierdzonego przez Urząd Dozoru Technicznego (UDT) i honorowano je w całej Unii Europejskiej.

Po wprowadzeniu nowego rozporządzenia wózki jezdniowe ma prawo użytkować osoba, która:

- ukończyła 18 lat,
- ukończyła szkolenie w oparciu o program zatwierdzony przez UDT (np. w ZDZ),
- zdała egzamin sprawdzający przed komisją UDT,
- posiada imienne zezwolenie na terenie danego zakładu (zezwolenia wystawione do 31.12.2004 r. tracą ważność do 31.12.2019 r., wystawione do 31.12.2014 r. tracą ważność do 31.12.2020 r., wystawione od 01.01.2015 r. do 08.08.2018 r. tracą ważność do 31.12.2021 r.).

Tak sformułowane regulacje w praktyce powodują:

- znaczne braki kadrowe wśród egzaminatorów UDT w stosunku do ogromnej liczby wniosków, co skutkuje bardzo długim oczekiwaniem na termin egzaminu (ponad 4 miesiące od momentu złożenia kompletu dokumentów),
- problemy pracodawców z dopuszczeniem do pracy na wózkach ludzi, którzy są potrzebni w niemal każdej branży na rynku.

Ponadto pragnę zauważyć, że taka konstrukcja przepisów prowadzi do absurdów. Przykładowo do egzaminu UDT muszą podchodzić osoby z kilkunastoletnim lub dłuższym stażem pracy, ponieważ nowy pracodawca nie może wystawić im imiennego zezwolenia. W wielu przypadkach właściciele firm muszą więc czekać 4 miesiące bez żadnej gwarancji, że egzamin odbędzie się w zakładanym terminie.

Z przykrością stwierdzam, że stopniowo wygasające imienne zezwolenia tylko pogłębią problem i spowodują lawinę wniosków o egzamin. Zbyt długie oczekiwanie od przeprowadzonego kursu do egzaminu powoduje również, że przybliżona zdawalność we wszystkich ośrodkach szkolących wynosi ok. 50%.

Obecne rozwiązanie rodzi kolejne problemy. Już z tegorocznych doświadczeń wynika, że pracownikom UDT brakuje czasu z ustawowo nakazanych terminów na odbiory techniczne urządzeń dopuszczających je do pracy w przedsiębiorstwach.

Ponadto ta sytuacja w wielu przypadkach wręcz uniemożliwia przeprowadzenie, a nawet zaplanowanie projektów związanych z aktywizacją zawodową osób wykluczonych w ramach programów społecznych UE realizowanych przez PUP-y, MOPS-y, PCPR-y i organizacje pozarządowe, którym trudno jest rozliczyć realizację danego projektu bez tzw. efektywności beneficjentów (zakończone szkolenie – brak uprawnień – brak zatrudnienia – brak efektywności).

W związku z powyższym zwracam się do Pana Ministra z następującymi pytaniami:

— Co powinien zrobić pracodawca, który w trybie pilnym musi zatrudnić operatora wózka jezdniowego, aby nie narazić firmy na straty?

— W jaki sposób chce Pan rozwiązać wspomniane piętrzące się problemy urzędów dozoru technicznego, zakładów doskonalenia zawodowego, innych ośrodków szkoleń, przedsiębiorców oraz realizatorów projektów unijnych?

Proszę Pana Ministra o odniesienie się do poruszonych przeze mnie kwestii.

Z wyrazami szacunku
Kazimierz Kleina

**Stanowisko
MINISTRA
INWESTYCJI I ROZWOJU**

Warszawa, 4 stycznia 2019 r.

Pani
Jadwiga Emilewicz
Minister Przedsiębiorczości
i Technologii

Przesyłam w załączeniu, wg kompetencji, pismo Marszałka Senatu RP z dnia 28 grudnia 2018 r. w sprawie oświadczenia Pana Senatora Kazimierza Kleiny złożonego podczas 69. posiedzenia Senatu w dniu 20 grudnia 2018 r. dotyczącego wydawania zezwoleń na prowadzenie wózków jezdniowych – z uprzejmą prośbą o przekazanie odpowiedzi Panu Marszałkowi Senatu RP.

MINISTER
z up. Artur Soboń
Sekretarz Stanu

**Stanowisko
WICEMARSZAŁKA SENATU**

Warszawa, 28 grudnia 2018 r.

Szanowny Pan
Jerzy Kwieciński
Minister Inwestycji i Rozwoju

Szanowny Panie Ministrze,
zgodnie z art. 49 ust. 4 Regulaminu Senatu przesyłam Panu w załączeniu tekst oświadczenia złożonego przez senatora Kazimierza Kleinę podczas 69. posiedzenia Senatu RP w dniu 20 grudnia 2018 r.

Uprzejmie proszę Pana Ministra o zapoznanie się z nim i zajęcie stanowiska.

Jednocześnie proszę o przesłanie odpowiedzi pocztą oraz drogą elektroniczną z edytowalną wersją stanowiska w załączniku (formaty załączonego pliku to .doc lub .docx) na adres e-mail: odpowiedzi@senat.gov.pl.

Łączę wyrazy szacunku

w z. Maria Koc
WICEMARSZAŁEK SENATU

**Odpowiedź
MINISTRA
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I TECHNOLOGII**

Warszawa, 30 stycznia 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pismo Pana Marszałka (znak: BPS/043-69-1992/18) i przedłożone w załączeniu oświadczenie złożone przez Senatora Kazimierza Kleinę podczas 69. posiedzenia Senatu RP w dniu 20 grudnia 2018 r. przedstawiam następujące wyjaśnienia.

9 stycznia 2018 r. zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw RP nowe rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2017 r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym* (Dz. U. poz. 47). Zgodnie z §4 ust. 1, do obsługi wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia dopuszcza się osobę, która ukończyła 18 lat i posiada zaświadczenie kwalifikacyjne do obsługi wózków jezdniowych uzyskane na podstawie przepisów dotyczących trybu sprawdzania kwalifikacji wymaganych przy obsłudze i konserwacji urządzeń technicznych (tj. wg rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 18 lipca 2001 r. *w sprawie trybu sprawdzania kwalifikacji wymaganych przy obsłudze i konserwacji urządzeń technicznych* (Dz. U. Nr 79 poz. 849, z późn. zm.)). Imienne zezwolenia, które były wydawane na podstawie wcześniej obowiązującego aktu prawnego tj. rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 10 maja 2002 r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym* (Dz. U. Nr 70 poz. 650 z późn. zm.), zachowują ważność zgodnie z §18 nowego rozporządzenia, tj.:

- wystawione do dnia 31 grudnia 2004 r. zachowują ważność nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2019 r.
- wystawione do dnia 31 grudnia 2014 r. zachowują ważność nie dłużej niż do 31 grudnia 2020 r.
- wystawione od dnia 1 stycznia 2015 r. zachowują ważność nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2021 r.

Należy wskazać, że osoby posiadające imienne zezwolenia na obsługę wózków jezdniowych podnośnikowych z mechanicznym napędem podnoszenia (czyli tych podlegających dozorowi technicznemu), od momentu ogłoszenia rozporządzenia w Dzienniku Ustaw mieli minimum dwa lata (oraz trzy lub cztery lata w zależności od daty wydania zezwolenia imiennego) na złożenie kompletnego wniosku o sprawdzenie kwalifikacji i zdanie egzaminu.

Odnosząc się do pytań Pana Senatora uprzejmie informuję, że wprowadzenie nowych przepisów dotyczących wymagań dla osób obsługujących wózki jezdniowe podnośnikowe podyktowane było w szczególności potrzebą zwiększenia bezpieczeństwa pracy przy tego typu urządzeniach. Liczba nieszczęśliwych wypadków na przestrzeni ostatnich lat wzrasta a najczęstszymi przyczynami niebezpiecznych wypadków i uszkodzeń ciała są błędy eksploatacyjne (w 2015 r. 90% wszystkich zdarzeń, w 2016 r. – 94,5% a w 2017 r. – 97,7%). W 2018 roku (wstępne dane Urzędu Dozoru Technicznego) liczba zgłoszonych nieszczęśliwych wypadków wyniosła 129, czego skutkiem była śmierć 3 osób z obsługi oraz 5 osób postronnych a 48 osób z obsługi i 74 osób postronnych odniosło obrażenia ciała. Ponadto wprowadzenie nowych przepisów było konieczne ze względu na potrzebę ujednoczenia wymagań związanych z obsługą wózków jezdniowych z napędem silnikowym.

W 2016 r. Główny Inspektorat Pracy wystąpił do ówczesnego Ministra Rozwoju i Finansów z potrzebą ujednoczenia przepisów w zakresie szkolenia operatorów wózków jezdniowych, a także zmiany istniejącego systemu nadawania uprawnień kwalifikacyjnych oraz zakresu ich obowiązywania. GIP zwrócił uwagę, że w stanie prawnym obowiązywały wówczas trzy akty prawne wydane przez Ministra Gospodarki regulujące kwestie uprawnień w różnym zakresie. GIP wskazał także na wypadkowość przy obsłudze wózków jezdniowych podnośnikowych.

Odnosząc się do długiego oczekiwania na termin egzaminu w UDT informuję, że z informacji uzyskanych z Urzędu Dozoru Technicznego wynika, że procedura otrzymania zaświadczenia kwalifikacyjnego na wózki jezdniowe podnośnikowe, przy uwzględnieniu, że złożony wniosek jest kompletny, trwa średnio od 3 do 6 tygodni. Przy czym należy wskazać, że zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 18 lipca 2001 r. *w sprawie trybu sprawdzania kwalifikacji wymaganych przy obsłudze i konserwacji urządzeń technicznych*, od dnia złożenia kompletnego wniosku do dnia egzaminu kwalifikacyjnego musi być zachowany termin co najmniej 14 dni. Należy dodać, że przewidując wystąpienie ww. problemu Minister Przedsiębiorczości i Technologii zastosował w nowym rozporządzeniu z dnia 15 grudnia 2017 r. opisane na wstępie trzy okresy przejściowe, które zapewnić powinny płynność w procesie wydawania nowych zaświadczeń kwalifikacyjnych w miejsce dotychczasowych imiennych zezwoleń.

Ponadto w 2018 roku Minister Przedsiębiorczości i Technologii wydał nowe rozporządzenie w sprawie nadania statutu Urzędowi Dozoru Technicznego, którego celem było umożliwienie optymalizowania struktury organizacyjnej UDT, odpowiadającej nowym zadaniom nakładanym na Urząd. Służyć ma to podejmowaniu przez Urząd Dozoru Technicznego właściwych decyzji organizacyjnych w tym efektywnych relokacji zasobów ludzkich również związanych ze zwiększeniem ilości spraw dotyczących sprawdzania kwalifikacji czy dostępnością Inspektorów.

Urząd Dozoru Technicznego nie informował MPiT o problemach związanych z brakiem kadrowym wśród egzaminatorów UDT i ewentualnych zatorach, jakie mogą wystąpić w związku ze wzmożoną ilością składanych wniosków o przystąpienie do egzaminu po wejściu nowych przepisów w życie. Niemniej jednak, w związku z pojawiającymi się sygnałami ze strony przedsiębiorców o wydłużonym oczekiwaniu na egzamin w MPiT trwa analiza zgłaszanych w tym zakresie uwag.

Należy wziąć pod uwagę, że po pewnym czasie na rynku pracy pojawi się coraz większa liczba pracowników posiadających wymagane obecnie zaświadczenia kwalifikacyjne. Zaspokoją oni pilną potrzebę pracodawców związaną z zatrudnieniem nowo przyjmowanych pracowników bezpośrednio na stanowisku operatora wózka jezdniowego. W dłuższej perspektywie czasu omawiany problem przestanie być aktualny. Uzyskane uprawnienia UDT pozwolą bowiem na obsługę wózków jezdniowych w każdym zakładzie pracy, co będzie zarówno korzyścią dla pracodawcy jak i pracownika. Wyliminowana zostanie bowiem konieczność ponownego wydawania jak i uzyskiwania imiennego zezwolenia przy zmianie pracodawcy.

Niezależnie od powyższego pragnę zauważyć, że rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2017 r. *w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy użytkowaniu wózków jezdniowych z napędem silnikowym* było procedowane w kwiet-

niu 2017 roku w ramach m.in. konsultacji publicznych i do zaproponowanych wtedy zmian w przepisach podmioty zainteresowane nie zgłaszały uwag.

Zgodnie z przedstawionymi powyżej informacjami, a także biorąc pod uwagę zadane pytania w przedmiotowym oświadczeniu senatora Kazimierza Kleiny uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Przedsiębiorczości i Technologii trwa pogłębiona analiza zgłaszanych przez przedsiębiorców problemów pod kątem wprowadzenia ewentualnych zmian w obowiązujących przepisach mających na celu ułatwienie uzyskania wymaganego zaświadczenia kwalifikacyjnego w krótszym okresie czasu.

Z wyrazami szacunku

MINISTER
z up. Marcin Ociepa
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo
Przedsiębiorczości i Technologii

Oświadczenie senatora Władysława Komarnickiego

skierowane do minister finansów Teresy Czerwińskiej

Szanowna Pani Minister!

Zgodnie z obowiązującym od 1 października 2018 r. art. 45 ust. 1f ustawy o rachunkowości (dalej: uor) roczne sprawozdanie finansowe powinno przybrać postać elektroniczną oraz być opatrzone kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP. Od tego momentu samo przygotowanie sprawozdania w formie papierowej oraz opatrzenie go własnoręcznym podpisem kierownika jednostki oraz osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych, może więc wywoływać taki sam skutek jak niesporządzenie sprawozdania, o którym mowa w art. 77 pkt 2 uor. Chociaż na podstawie nowych przepisów użycie podpisu zaufanego jest równe w skutkach prawnych z wykorzystaniem kwalifikowanego podpisu elektronicznego, istnieją obiektywne powody, dla których należy rozważyć skorzystanie z tej drugiej opcji.

Pomimo że art. 45 ust. 1f uor jednoznacznie stanowi, że roczne sprawozdanie finansowe sporządza się w postaci elektronicznej oraz opatruje się je kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem zaufanym, e-portal służący do bezpłatnego składania dokumentów do Repozytorium Dokumentów Finansowych (RDF) obecnie nie daje możliwości podpisania sprawozdania z wykorzystaniem podpisu zaufanego. O tym nie wspomina się jednak w oficjalnym komunikacie na stronie internetowej e-portalu (<https://ekrs.ms.gov.pl/rdf/rd/>). Dlatego wielu przedsiębiorców w trakcie składania rocznych dokumentów może być tym faktem zaskoczonych. Z kolei w przypadku nieposiadania przez wszystkie osoby zobowiązane do podpisania sprawozdania kwalifikowanego podpisu elektronicznego czas oczekiwana związany z załatwieniem formalności w tym zakresie może spowodować opóźnienie w terminowym sporządzeniu i złożeniu sprawozdania.

W związku z tym proszę o informację w przedstawionej tu sprawie.

Z wyrazami szacunku
Władysław Komarnicki

Odpowiedź

Warszawa, 29 stycznia 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu

Szanowny Panie Marszałku,

w nawiązaniu do oświadczenia Pana Senatora Władysława Komarnickiego, przekazanego przy piśmie o nr BPS/043-69-1993/18, w sprawie wykorzystania podpisu zaufanego przy podpisywaniu sprawozdań finansowych, uprzejmie przekazuję poniższe informacje.

Z dniem 1 października 2018 r. weszły w życie znowelizowane przepisy ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (na podstawie art. 10 pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 2018 r. o zmianie ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym oraz niektórych innych ustaw), które wprowadzają obowiązek sporządzania sprawozdania finansowego w postaci elektronicznej oraz opatrzenia tego sprawozdania kwalifikowanym podpisem elektronicznym lub podpisem potwierdzonym Profilem zaufanym (art. 45 ust. 1f ustawy o rachunkowości).

Należy wyjaśnić, że zgodnie z ustawą o rachunkowości (art. 52 ust. 2) sprawozdanie finansowe podpisuje – podając zarazem datę podpisu – osoba, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych (np. główny księgowy), i kierownik jednostki (np. zarząd), a jeżeli jednostką kieruje organ wieloosobowy (zarząd jest wieloosobowy) – wszyscy członkowie tego organu. Kierownik jednostki (zarząd) zapewnia sporządzenie rocznego sprawozdania finansowego nie później niż w ciągu 3 miesięcy od dnia bilansowego i przedstawia je właściwym organom, zgodnie z obowiązującymi jednostkę przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy (najczęściej Walnemu Zgromadzeniu do zatwierdzenia sprawozdania finansowego).

Na mocy art. 9a ust. 1 i 2, art. 19e ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 986), Minister Sprawiedliwości udostępnia system teleinformatyczny (system RDF), do którego składa się dokumenty finansowe, o których mowa w art. 69 ustawy o rachunkowości.

Od 1 października 2018 r. sprawozdanie finansowe jest dokumentem elektronicznym, a dokument elektroniczny musi być podpisany zgodnie z przepisami.

System RDF przyjmuje sprawozdania finansowe sporządzone w postaci elektronicznej w strukturze logicznej oraz formatach udostępnianych przez urząd obsługujący ministra właściwego do spraw finansów publicznych i podpisane zgodnie z wymogami ustawy o rachunkowości, czyli będące dokumentami elektronicznymi. System nie udostępnia funkcjonalności sporządzania i podpisywania dokumentów finansowych. W systemie RDF można podpisywać jedynie cyfrowe kopie (skany) dokumentów finansowych sporządzonych w postaci papierowej przed 1 października 2018 r. oraz cyfrowe kopie dokumentów finansowych, dla których nie jest wymagane sporządzanie ich w postaci elektronicznej (np. uchwały).

Ministerstwo Cyfryzacji, w trakcie spotkań roboczych dotyczących rozszerzenia wykorzystania podpisu zaufanego zaprezentowało sposób złożenia podpisu w oparciu o obecną funkcjonalność systemu. W tym zakresie planowane jest zamieszczenie szczegółowej instrukcji pozwalającej użytkownikom na skorzystanie z aktualnych możliwości platformy ePUAP. Równocześnie w miesiącu lutym planowane jest zwiększenie funkcjonalności poprzez wprowadzenie jeszcze bardziej przyjaznego dla jednostek sposobu składania podpisu zaufanego.

z upoważnienia
MINISTRA FINANSÓW
Podsekretarz Stanu
Piotr Walczak

Oświadczenie senatora Władysława Komarnickiego

skierowane do ministra spraw wewnętrznych i administracji Joachima Brudzińskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Niedawno w Sejmie pojawiła się petycja (nr petycji: BKSP-145-438/18), która zmierza do podjęcia inicjatywy ustawodawczej w zakresie zakazu łączenia emerytury policyjnej z wykonywaniem pracy zarobkowej lub prowadzeniem działalności gospodarczej w przypadku kobiet przed ukończeniem 60. roku życia, a w przypadku mężczyzn przed ukończeniem 65. roku życia. Dziś obowiązujące prawo pozwala pracować na emeryturze funkcjonariuszom służb mundurowych, z pewnymi ograniczeniami – jeżeli ktoś ma pełną emeryturę, tzn. wypracował 75% uposażenia, to może pracować bez ograniczeń, a jeżeli przeszedł na tzw. niepełną emeryturę, czyli ma poniżej 75% uposażenia emerytalnego, to ma ograniczenia w zarabkowaniu, na dziś jest granica 1 760 zł miesięcznie, po przekroczeniu tej kwoty uposażenie emerytalne jest obniżane o 25%.

Zabronienie pracy czy działalności gospodarczej na emeryturze spowoduje odebranie dotychczasowych uprawnień, również w przypadku zwolnienia funkcjonariusza po 30 latach służby bez zgody funkcjonariusza, ponieważ przepis dopuszcza taką możliwość. Tym samym odbiera się prawo do dalszej pracy w służbach, jak i do pracy w tzw. cywilu, czy własnej działalności gospodarczej z zachowaniem prawa do świadczenia emerytalnego wypracowanego zgodnie z prawem.

W związku z powyższym proszę Pana Ministra o odpowiedź wymienionej sprawie.

Władysław Komarnicki

Odpowiedź

Warszawa, 5.02.2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Senatorsa RP Pana Władysława Komarnickiego w sprawie łączenia emerytury policyjnej z wykonywaniem pracy zarobkowej lub prowadzeniem działalności gospodarczej, złożone podczas 69. posiedzenia Senatu RP w dniu 20 grudnia 2018 roku, uprzejmie informuję, że zgodnie z obowiązującym stanem prawnym byli funkcjonariusze Policji pozostający na zaopatrzeniu emerytalnym mogą podejmować dodatkowe zarobkowanie. Należy zauważyć, że te same regulacje prawne obejmują zarówno policjantów, jak i funkcjonariuszy innych służb, wymienionych w ustawie z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Celno-Skarbowej i Służby Więziennej oraz ich rodzin¹.

¹ Dz.U. z 2018 r. poz. 132, z późn. zm.

W ocenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji wyodrębnienie z tego grona funkcjonariuszy Policji, poprzez wprowadzenie policyjnym emerytom zakazu łączenia emerytury z wykonywaniem pracy zarobkowej lub prowadzeniem działalności gospodarczej, nie znajduje uzasadnienia. Następstwem owych zmian normatywnych byłyby dyskryminujące różnice wśród przedstawicieli służb mundurowych w ramach jednego resortu. W kontekście powyższego należy przywołać stanowisko Europejskiego Trybunału Praw Człowieka sprzeciwiające się regulacjom, które w sposób dyskryminujący ograniczają możliwość łączenia emerytury z pracą². Szczególnie istotny w kontekście wprowadzania jakichkolwiek ograniczeń, m.in. w podejmowaniu dodatkowego zatrudnienia przez emerytów, jest właśnie zakaz dyskryminacji, będący pochodną zasady równości wobec prawa.

Z wyrazami szacunku

MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI
z up. Jarosław Zieliński
Sekretarz Stanu

² Europejski Trybunał Praw Człowieka, wyrok z dnia 15 grudnia 2015 r.

Oświadczenie senatora Władysława Komarnickiego

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

1 stycznia 2018 r. minęło 20 lat od wejścia w życie ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów (DzU z 2018 r. poz. 2017). Zgodnie z art. 18a po upływie 2 dekad zastaw podlega wykreśleniu z urzędu, chyba że strony postanowią o jego utrzymaniu (termin ten można wydłużyć maksymalnie o 10 lat).

Oznacza to, że pierwsze ustanowione zabezpieczenia, które były wpisywane do rejestru w 1998 r., powinny zostać wykreślone – oczywiście jeśli wcześniej zastawca (czyli właściciel rzeczy) lub zastawnik (wierzyciel) nie wystąpili do sądu o wykreślenie zastawu, bo pożyczka, która była w ten sposób zabezpieczona, została spłacona. Choć dopilnowanie tego leży w interesie zastawcy, to często się tego nie robi.

Sądy rejestrowe muszą teraz przejrzeć rejestry, zidentyfikować zastawy ustanowione w 1998 i 1999 r. oraz wszcząć procedurę zmierzającą do ich usunięcia. Warto dodać, że o ile dziś rejestr jest prowadzony w formie elektronicznej, o tyle wtedy akta prowadzono w formie papierowej.

W związku z tym proszę Pana Ministra o odpowiedź, jak wyglądają przygotowania sądów w zakresie tej sprawy.

*Z wyrazami szacunku
Władysław Komarnicki*

Odpowiedź

Warszawa, 23 stycznia 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Władysława Komarnickiego złożone podczas 69. posiedzenia Senatu w dniu 20 grudnia 2018 r. o nr BPS/043-69-1995/18, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Procedura wykreślenia wygasłych zastawów rejestrowych z urzędu przez sąd przebiega według zasad określonych w art. 18a i art. 41 ustawy z dnia 6 grudnia 1996 r. o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 1998 r. W pierwszej kolejności sąd zobowiązany jest zbadać, czy zostały spełnione przesłanki do wykreślenia z urzędu zastawu rejestrowego, określone w art. 18a, tj.:

- czy upłynęło 20 lat od chwili wpisu zastawu do rejestru zastawów,
- czy do rejestru zastawów została złożona zmiana umowy zastawniczej, z której wynika, że strony tej umowy postanowiły utrzymać zastaw na czas dalszy niż 20 lat, ale nie dłużej niż kolejne 10 lat.

Powołany przepis stanowi bowiem, że zastaw rejestrowy wygasa i podlega wykreśleniu z rejestru zastawów po upływie 20 lat od chwili wpisu, chyba że strony postanowią o utrzymaniu zastawu na czas dalszy, nie dłuższy niż 10 lat, i do rejestru zastawów zostanie złożona zmiana umowy zastawniczej. Sąd dokonuje wykreślenia z urzędu.

Natomiast z lektury art. 41 wynika, że oceny ziszczenia się ww. przesłanek sąd dokonuje, co do zasady, na posiedzeniu niejawnym. Decyzję sąd podejmuje w formie postanowienia o wykreśleniu. Od wydanego postanowienia przysługuje środek zaskarżenia – skarga na orzeczenie referendarza sądowego lub apelacja od postanowienia sądu. Postanowienie sąd doręcza stronom na adresy zamieszkania (siedziby) lub adresy dla doręczeń ujawnione w rejestrze. Co istotne, wykreślenie zastawu rejestrowego następuje dopiero po uprawomocnieniu się postanowienia o wykreśleniu.

Ponieważ zastawy są ujawniane w rejestrze zastawów od 1998 r., to w 2018 r. sądy rejestrowe powinny rozpocząć działania w celu wykreślenia z urzędu wygasłych zastawów, wpisanych 20 lat wcześniej, o ile nie zostały już wykreślone na skutek uwzględnienia złożonych wniosków o wykreślenie. Pamiętać bowiem należy, że wnioski o wykreślenie zastawu mogą złożyć strony umowy zastawniczej (zastawca lub zastawnik) oraz osoba, która nabyła przedmiot zastawu rejestrowego (art. 19 ust. 3 ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów).

Aktualnie do Ministerstwa Sprawiedliwości wpływają sprawozdania statystyczne z poszczególnych sądów za 2018 r. Po otrzymaniu i weryfikacji danych z wszystkich sądów rejestrowych, co nastąpi na przełomie stycznia i lutego br., będzie możliwe dokonanie analizy, czy i na jaką skalę sądy podjęły akcję wszczynania z urzędu postępowań o wykreślenie wygasłych zastawów.

Tym niemniej, zdiagnozowane zostały problemy, jakie mogą pojawić się w związku z wykreślaniem na szeroką skalę zastawów z rejestru po upływie 20 lat (lub dłuższym, jeżeli w ramach zmiany umowy zastawniczej przedłużono zastaw na kolejny okres), skoro w świetle obowiązującego prawa wykreślenie następuje dopiero po uprawomocnieniu się postanowienia o wykreśleniu.

W praktyce tak długi upływ czasu od sprawy dotyczącej wpisu zastawu do rejestru może rodzić szereg problemów uniemożliwiających skuteczne wykreślenie wygasłych zastawów. Przykładowo, w sytuacji śmierci strony lub zmiany jej adresu i niepowiadomienia o tym fakcie sądu, bardzo utrudnione będzie stwierdzenie przez sąd prawomocności postanowienia o wykreśleniu z urzędu zastawu, a w efekcie fizyczne wykreślenie zastawu z rejestru. Przepis nakazujący stronom zawiadamianie sądu o zmianie adresu oraz wprowadzający domniemanie skuteczności doręczenia na adres dotychczasowy, w razie braku powiadomienia sądu o nowym adresie (art. 41 ust. 2b ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów), wszedł bowiem w życie dopiero z dniem 11 stycznia 2009 r.

Ze względu na liczbę wygasłych zastawów do wykreślenia (najwięcej ustanawianych zastawów wpisano do rejestru w okresie 1998–2000, tj. odpowiednio 272612, 333571 i 184491) nie można również wykluczyć, że w związku z koniecznością podejmowania przez sądy decyzji z urzędu o wykreśleniu wygasłych zastawów ustanawianych w powyższym okresie, może dojść do powstania zatorów nie tylko przy rozpoznawaniu wszczętych z urzędu spraw o wykreślenie wygasłych zastawów, ale również przy rozpoznawaniu spraw wnioskowych wpływających na bieżąco do sądów prowadzących rejestr zastawów.

Dlatego w Ministerstwie Sprawiedliwości toczą się prace legislacyjne w celu nowelizacji ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów w zakresie uproszczenia obowiązujących zasad dotyczących wykreślenia z urzędu wygasłych zastawów i odciążenia sądów rejestrowych od obowiązku wszczynania na szeroką skalę z urzędu takich postępowań.

Z poważaniem

z upoważnienia
Podsekretarz Stanu
w MINISTERSTWIE SPRAWIEDLIWOŚCI
Łukasz Piebiak

Oświadczenie senatora Tadeusza Kopcia

skierowane do wiceprezesa Rady Ministrów,
ministra kultury i dziedzictwa narodowego Piotra Glińskiego

Szanowny Panie Ministrze!

Nowoczesny model edukacji koncentruje się na kompetencjach i umiejętnościach, które powinny być przydatne młodym ludziom w przyszłej karierze zawodowej na rynku pracy, jednakże w aktualnych programach kształcenia często brakuje miejsca na kształtowanie zachowań społecznych, m.in. związanych z korzystaniem z kultury. Tymczasem brak świadomości, jakie wartości w życiu człowieka wnosi kultura, jak również brak ukształtowanego nawyku korzystania z kultury, powodują, że coraz mniej młodych ludzi interesuje się tą sferą.

W moim regionie, na Śląsku Cieszyńskim, kultura stanowi ważne spoiwo więzi społecznych, które wykraczają poza granice naszego kraju i obejmują również Zaolzie, gdzie nadal żyje wielu Polaków podtrzymujących tożsamość lokalną, kultywujących tradycje i nadal posługujących się językiem polskim. Nie stoi to w sprzeczności z bardzo dobrymi polsko-czeskimi relacjami transgranicznymi, które rozwijają się m.in. na płaszczyźnie kultury.

W latach 2007–2018 przedstawiciele Cieszyna i Czeskiego Cieszyna opracowali wspólnie dokument strategiczny pod nazwą „Program dla Kultury Cieszyna i Czeskiego Cieszyna”. Jest to prawdopodobnie pierwsza w Polsce strategia transgranicznej współpracy w dziedzinie kultury, bazująca na współdziałaniu różnych grup interesariuszy z 2 bliźniaczych miast – w tym przypadku Cieszyna i Czeskiego Cieszyna – tworzących wspólnie graniczną aglomerację. Strategia ta jest tym bardziej szczególna, że uwzględnia również działania dotyczące Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego w Republice Czeskiej, krzewiącego na całym Zaolziu polską kulturę, tradycję i język.

W programie tym ujęte są m.in. następujące polsko-czeskie działania adresowane do młodzieży:

- włączenie edukacji kulturalnej do samorządowych konkursów na zadania zlecone organizacjom pozarządowym;
- opracowanie wspólnego podręcznika edukacji kulturalnej do wykorzystania podczas zajęć szkolnych oraz podczas zajęć statycznych organizowanych w samorządowych placówkach kultury w obu miastach;
- realizacja programu szkoleniowego dla nauczycieli oraz animatorów kultury, którzy będą prowadzić zajęcia z edukacji kulturalnej;
- organizacja transgranicznego konkursu wiedzy o kulturze Cieszyna i Czeskiego Cieszyna;
- stworzenie kulturalnej karty transgranicznej zapewniającej zniżki dla sąsiadów korzystających z oferty kulturalnej po drugiej stronie Olzy, a także zniżki dla wybranych grup docelowych, np. młodzieży.

Wymienione kierunki działań są innowacyjne i dość ambitne i zostały sformułowane w wyniku wspólnej polsko-czeskiej pracy koncepcyjnej nad dokumentem. Angażowały się w nią nie tylko jednostki samorządu terytorialnego, ale przede wszystkim organizacje pozarządowe działające w sferze kultury. Za tymi propozycjami stoją także konkretne potrzeby młodzieży ze Śląska Cieszyńskiego oraz z Zaolzia. Szczególnie duże oczekiwania wiążane są z możliwością opracowania wspólnego podręcznika edukacji kulturalnej dla Polaków i Czechów, a także z wdrożeniem programu szkoleniowego dla nauczycieli oraz animatorów kultury, którzy będą prowadzić zajęcia z edukacji kulturalnej np. w szkołach lub w samorządowych instytucjach kultury. Jest to działanie, którego długofalowe rezultaty są nie do przecenienia. Warto położyć dziś nacisk na edukację kulturalną, tak aby w przyszłości znaleźć odbiorców oferty kulturalnej, jak również wychować twórców młodego pokolenia, którzy będą kulturę rozwijać.

Pragnę zwrócić uwagę na potrzebę szerszego uwzględnienia edukacji kulturalnej w programie konkursów o dofinansowanie zadań z dziedziny kultury, które corocznie ogłasza ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w sposób umożliwiający wykorzystanie ich także na potrzeby współpracy z Polakami mieszkającymi za granicą.

Chciałbym również zapytać Pana Ministra, czy w roku 2019 będzie możliwość złożenia wniosków o dofinansowanie wpisujących się w przedstawione wyżej działania w obszarze edukacji kulturalnej, które mogłyby uwzględnić szerszy kontekst współpracy transgranicznej w dziedzinie kultury ze stroną czeską, w tym z Polakami mieszkającymi na Zaolziu.

*Z wyrazami szacunku
Tadeusz Kopec*

Odpowiedź

Warszawa, 8 marca 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Tadeusza Kopcia, złożone podczas 69. posiedzenia Senatu RP, dotyczące **Programu dla Kultury Cieszyńska i Cieszyńska Czeskiego**, uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji.

W pierwszych słowach pragnę zapewnić Pana Senatora, że edukacja kulturalna jest jednym z najważniejszych obszarów programów dotacyjnych ministra kultury i dziedzictwa narodowego. Od samego początku ich istnienia działa jeden z największych programów pomocowych pn. „Edukacja kulturalna”, który obecnie realizuje Narodowe Centrum Kultury w Warszawie. Ta sama instytucja w ramach działań resortu kultury wspomaga przedmiotowy zakres w kolejnych programach – „Kultura dostępna” oraz „Ojczysty – dodaj do ulubionych”. Elementy edukacji kulturalnej dotyczącej dziedzictwa wsi odnaleźć można m.in. w programie „Kultura ludowa”, a tej związanej z historią – w „Patriotyzmie jutra”, który jest programem własnym Muzeum Historii Polski w Warszawie. Ponadto w ramach wspomnianego systemu wsparcia resortu kultury udzielane są dofinansowania na zadania infrastrukturalne dla instytucji zajmujących się edukacją kulturalną. Rozbudowa lub modernizacja budynków, sprzętu etc. sprzyja rozwojowi nowoczesnych form edukacyjnych oraz dostępności oferty. Samorządowe instytucje kultury, organizacje pozarządowe i inne podmioty zdobywają dotacje na ten cel m.in. w programach „Infrastruktura domów kultury” oraz „Infrastruktura kultury”. Pozwalamy sobie zatem podziękować Panu Senatorowi za zainteresowanie tematem edukacji kulturalnej oraz wyrazić przekonanie, że jest ona już teraz i będzie nieprzerwanie jednym z priorytetów prowadzonej polityki.

Mając na uwadze wspomniane w oświadczeniu projekty, pragnę także poinformować, że w ww. programach (m.in. „Edukacja kulturalna”) możliwe jest dofinansowanie m.in. programu szkoleniowego dla nauczycieli i animatorów kultury, który znajduje się w centrum zainteresowania Pana Senatora. Ponadto w opinii Departamentu Mecenatu Państwa, koordynującego cały system programów ministra, ich szeroki zakres umożliwia finansowanie wszystkich lub większości zadań wymienionych w oświadczeniu. Należy jednak zaznaczyć, że o finansowanie w programach ubiegać mogą się podmioty (np. samorządowa instytucja kultury, organizacja pozarządowa, kościół lub związek wyznaniowy) posiadające siedzibę na terytorium RP, a realizowane zadanie odbywa się na terenie Polski. Jest to szczególnie ważne w kontekście współpracy transgranicznej, która dotyczy de facto dwóch państw. W ocenie ww. departamentu nie wyklucza to jednak możliwości finansowania przedsięwzięć o charakterze trans-

granicznym, pod warunkiem ich realizacji we współpracy oraz odpowiednią konstrukcją budżetu zakładającą podział kosztów między partnerów polskich i zagranicznych.

Obecnie Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego jest po pierwszym naborze wniosków na rok 2019. Kolejny, marcowy uzależniony jest od stopnia realizacji budżetów poszczególnych programów. Wyczerpanie środków skoncentrowanych w konkretnym programie jest jednoznaczne z jego zamknięciem na rok bieżący. Pragnę jednak zaznaczyć, że przewidywane jest natomiast przeprowadzenie naborów do programu Narodowego Centrum Kultury pn. „Kultura-Interwencje” 2019, który także zawiera komponent edukacyjny. Należy jednak pamiętać, że obecny jego regulamin (określający m.in. rodzaje zadań mogących ubiegać się o dofinansowanie) może ulec zmianie.

Mimo to pragnę polecić uwadze Pana Senatorsa projekt koordynowany na poziomie krajowym przez Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju. Program Współpracy Transgranicznej INTERREG V-A Republika Czeska – Polska 2014–2020, który został zatwierdzony przez Komisję Europejską 23 czerwca 2015 roku. Jego głównym celem jest pogłębienie integracji mieszkańców oraz zwiększenie atrakcyjności i dostępności pogranicza. Największa część środków programu jest przeznaczona na rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia. Z informacji zamieszczonych na stronie można dowiedzieć się m.in. o trwającym naborze oraz o danych osób zajmujących się praktycznie programem (link: https://www.ewt.gov.pl/strony/o-programach/przeczytajprogramach/program_europejskiej-wspolpracy-terytorialnej/czechy-polska/). Ponieważ resort kultury nie jest jego realizatorem, pozwalamy sobie zasugerować kontakt z ww. ministerstwem w celu ustalenia szczegółów.

Niezależnie jednak od ewentualnej współpracy z resortem rozwoju zapraszamy do śledzenia strony Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego i zainteresowania się systemem wsparcia projektów kulturalnych, w tym także edukacyjnych na rok 2019 i kolejny. Dziękuję Panu Senatorowi za informacje oraz zaangażowanie w sprawę kultury. Podzielam pogląd, że edukacja kulturalna jest działaniem skierowanym w przyszłość, które zapewnia z jednej strony rozwój sektora sztuki, z drugiej zaś buduje przekonanie, że kultura jest nieodzowną częścią życia każdego z nas.

Z poważaniem

Piotr Gliński

Oświadczenie senatora Tadeusza Kopcia

skierowane do ministra sportu i turystyki Witolda Bańki

Szanowny Panie Ministrze!

W związku ze zmianami w strukturach światowego karate olimpijskiego, tj. z przyjęciem Polskiej Unii Karate do World Karate Federation i usunięciem Polskiego Związku Karate, proszę o informacje dotyczące działań ministerstwa w sprawie ustanowienia Polskiej Unii Karate polskim związkiem sportowym.

W odpowiedzi na moje poprzednie zapytanie w tej sprawie MSiT poinformowało, że 16 listopada wydało decyzję „stwierdzającą brak przynależności Związku do właściwej międzynarodowej federacji sportowej”, informując też, że PZK ma prawo do odwołania. Proszę o informację, czy związek skorzystał z drogi odwoławczej (ew. ile ma na to czasu), a także jakie będą kolejne działania MSiT po wyczerpaniu ewentualnej drogi odwoławczej.

W związku z informacją z Ministerstwa Sportu i Turystyki o tym, że w 1 dyscyplinie sportu nie może działać więcej niż 1 polski związek sportowy, proszę o dokładne informacje o tym, w jakich dyscyplinach sportu działają Polski Związek Karate i Polski Związek Karate Tradycyjnego, i o przesłanie opisu dyscyplin, na podstawie których obie organizacje działają jako polskie związki sportowe.

W związku z odpowiedzią na pytanie dotyczące lustracji w Polskim Związku Karate proszę o następujące informacje.

— Czy w sytuacji, kiedy większość zarządu nie przeszła procedury lustracyjnej, MSiT nie powinno wprowadzić zarządu komisarycznego?

— Ile osób w obecnych władzach PZK nie przeszło procedury lustracyjnej w grudniu 2017 r.?

— Czy dobrze zrozumiałem Państwa wyjaśnienia, że brak przejścia procedury lustracyjnej nie powoduje trwałego usunięcia z działalności sportowej? Wystarczy, że takie osoby po kilku miesiącach ponownie zostaną wybrane do zarządu polskiego związku sportowego?

— W odpowiedzi na moje zapytanie MSiT napisało: „w skład obu tych organów weszły również osoby pełniące funkcje we władzach związku minionej kadencji, a których mandaty wygasły z mocy prawa wskutek niedopełnienia obowiązku lustracyjnego w podanym terminie”. Jak te fakty mają się do treści jednego z pism wysłanych w tej sprawie przez MSiT (DKN-WN.4065.3.2018.MO skierowanego do prezesa Klubu Sportów Azjatyckich Atemi, w którym czytamy: „zostało wysłane pismo o konieczności zwołania walnego zgromadzenia członków lub delegatów, które potwierdzi utratę funkcji publicznej przez tych członków zarządu [...] wypełnianie przepisów prawa przez polskie związki sportowe, w tym PZK, jest na bieżąco monitorowane”. Czy to oznacza, że osoby które miały zostać ukarane utratą funkcji publicznej, zostały ponownie wybrane zaledwie kilka miesięcy później? Jaka była reakcja MSiT?

Czy MSiT ma jakiś plan na rozwiązanie problemów w polskim karate, z korzyścią dla środowiska karate olimpijskiego skupionego w Polskiej Unii Karate, a przede wszystkim dla zawodników, którzy w ramach PUK startują w zawodach rankingowych do igrzysk olimpijskich, jednocześnie nie mogąc w obecnej sytuacji formalnie zostać reprezentantami Polski?

Z wyrazami szacunku
Tadeusz Kopeć

Odpowiedź

Warszawa, 30 stycznia 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na przekazane przy piśmie z dnia 28 grudnia 2018 r. znak: BPS/043-69-1997/18 oświadczenie Senatora RP Tadeusza Kopcia, złożone podczas 69. posiedzenia Senatu RP w dniu 20 grudnia 2018 r., dotyczące Polskiej Unii Karate, informuję co następuje.

Odnosząc się do pytania dotyczącego działań Ministerstwa w sprawie ustanowienia Polskiej Unii Karate polskim związkiem sportowym informuję, że postanowieniem z dnia 17 października 2018 r. Minister Sportu i Turystyki, uwzględniając wniosek Polskiej Unii Karate z dnia 10 października 2018 r. o zawieszenie postępowania w przedmiocie ponownego rozpatrzenia sprawy dotyczącej wyrażenia zgody na utworzenie polskiego związku sportowego w sporcie karate pod nazwą Polska Unia Karate, na podstawie art. 98 §1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2018 r., poz. 2096, z późn. zm.), zawiesił postępowanie prowadzone w ww. sprawie. W myśl art. 98 §2 powyższej ustawy, podjęcie zawieszono go postępowania może nastąpić wyłącznie na wniosek strony tj. Polskiej Unii Karate, zgłoszony w okresie trzech lat od daty zawieszenia tego postępowania. Obecnie procedowany jest wniosek w przedmiocie podjęcia zawieszono go postępowania.

Zarówno Polski Związek Karate (dalej: PZK lub Związek) jak i Polski Związek Karate Tradycyjnego uzyskały status polskich związków przed datą wejścia w życie obecnie obowiązujących przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 2010 r. o sporcie (Dz. U. z 2018 r. poz. 1263 z późn. zm.). Należy zaznaczyć, że dniu 8 grudnia 2015 r. w życie weszła nowelizacja przepisów ustawy o sporcie przewidująca możliwość wydania przez Ministra Sportu i Turystyki decyzji skutkującej utratą statusu polskiego związku sportowego w przypadku nieposiadania przez ten związek przynależności do międzynarodowej federacji sportowej działającej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski.

Z uwagi na fakt, że po wejściu w życie tych przepisów Polski Związek Karate Tradycyjnego nie wykazał, że posiada wymaganą przynależność, Minister Sportu i Turystyki decyzją Nr 10/DKN/2016 z dnia 10 maja 2016 r., stwierdził brak spełnienia powyższego wymogu przez ten Związek, a następnie decyzją Nr 19/DKN/2016 z dnia 10 października 2016 r., utrzymał w mocy swą wcześniejszą decyzję. Obecnie sprawę rozpoznaje Naczelny Sąd Administracyjny. Do momentu wydania wyroku potwierdzającego prawidłowość ww. decyzji Ministra Sportu i Turystyki, Polski Związek Karate Tradycyjnego wciąż pozostaje polskim związkiem sportowym w rozumieniu przepisów ustawy o sporcie, pomimo iż nie spełnia wymagań określonych w tych decyzjach.

Odnosząc się do pytań dotyczących sytuacji PZK uprzejmie informuję, że po rozpoznaniu, złożonego przez Związek, wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, Minister Sportu i Turystyki w dniu 10 stycznia 2019 r. wydał decyzję Nr 1/DKN/2019 utrzymującą w mocy decyzję Nr 17/DKN/2018 r. z dnia 16 listopada 2018 r., na mocy której stwierdzono brak przynależności Związku do właściwej międzynarodowej federacji sportowej działającej w sporcie olimpijskim lub paraolimpijskim lub innej uznanej przez Międzynarodowy Komitet Olimpijski, o której mowa w art. 12a ustawy o sporcie. Decyzja jest ostateczna, jednak nie stała się jeszcze prawomocna. Związkowi, będącemu stroną postępowania, służy od niej skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, którą strona może złożyć w terminie 30 dni od doręczenia jej decyzji¹.

¹ Na dzień sporządzenia niniejszej odpowiedzi do MSiT nie wpłynęło zwrotne potwierdzenie odbioru, stąd nie można określić terminu na złożenie skargi.

Od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego PZK może wnieść skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Jeśli Związek skorzysta z tych środków, po wyczerpaniu powyższej drogi, decyzja Ministra Sportu i Turystyki stanie się prawomocna. Zgodnie z art. 12b ust. 1 ustawy o sporcie, w chwili gdy decyzja wydana wobec PZK stanie się prawomocna, Związek ten przestanie być polskim związkiem sportowym, a w konsekwencji Polska Unia Karate będzie mogła skutecznie ubiegać się o wydanie jej zgody na utworzenie polskiego związku sportowego w trybie przewidzianym w art. 11 ustawy o sporcie.

Odnosząc się do pytań dotyczących realizacji procedur lustracyjnych należy na wstępie doprecyzować, że obowiązujące przepisy nie przewidują możliwości wprowadzenia zarządu komisarycznego w polskim związku sportowym. W określonych sytuacjach, na podstawie art. 23 ustawy o sporcie, czy art. 30 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2017 r. poz. 210, z późn. zm.) może zostać ustanowiony kurator. O jego powołaniu decyduje sąd rejestrowy. Ministrowi Sportu i Turystyki przysługuje natomiast prawo złożenia wniosku w tym zakresie. Należy jednak wskazać, że głównym celem powołania kuratora jest przeprowadzenie wyborów nowych władz (art. 23 ustawy o sporcie). W związku z powyższym, ponieważ nowe władze PZK zostały wyłonione podczas obrad Walnego Zgromadzenia Sprawozdawczo-Wyborczego PZK 7 kwietnia 2018 r., nie było podstaw do kierowania do sądu wniosku o powołanie kuratora.

W składzie nowo wybranego Zarządu Związku znalazły się 3 osoby, pełniące także w dniu 12 września 2017 r. funkcje członka Zarządu PZK, które były zobowiązane do złożenia oświadczenia lustracyjnego, a nie zrobiły tego w ustawowym terminie. Skutkowało to pozbawieniem sprawowanej przez nich funkcji z mocy prawa. Powyższe nie oznacza jednak złożenia oświadczenia lustracyjnego niezgodnego z prawdą, ani też potwierdzenia pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa. Wystąpienie tych okoliczności stanowi bowiem naruszenie zakazu wynikającego z art. 9 ust. 3 pkt 9 ustawy o sporcie. Osoby będące pracownikami, funkcjonariuszami lub żołnierzami organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu przywołanym w tych regulacjach nie mogą pełnić funkcji członka zarządu polskiego związku sportowego. Niezależnie od innych wymogów określonych w przepisach, czy w danym statucie polskiego związku sportowego nie mogą one zostać skutecznie powołane w skład zarządu polskiego związku sportowego w żadnym trybie i czasie.

Fakt utraty funkcji z powodu niezłożenia w terminie oświadczenia lustracyjnego ma charakter jednorazowy i następuje w konkretnej sytuacji. Nie stanowi zatem przeszkody do ponownego powołania do składu Zarządu Związku po dopełnieniu obowiązku złożenia oświadczenia.

Należy zaznaczyć, że członkowie zarządu polskiego związku sportowego są w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2017 r. poz. 2186, z późn. zm.) osobami pełniącymi funkcje publiczne (art. 4 ust. 60). Zgodnie z tymi uregulowaniami, osoby urodzone przed dniem 1 sierpnia 1972 r., każdorazowo kandydując i będąc wybranymi do tego organu i w efekcie pełniąc wskazane funkcje publiczne zobowiązane są do składania oświadczeń lustracyjnych, względnie informacji o złożeniu oświadczenia lustracyjnego, o ile wcześniej zrealizowali już ten obowiązek (art. 7). Ewentualne niedopełnienie ze strony władz Związku obowiązków ustawowych w tym zakresie może stanowić podstawę do zastosowania wobec PZK jednego ze środków nadzoru przewidzianych w art. 22 ustawy o sporcie.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA
SPORTU I TURYSTYKI
Jan Widera
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Jana Filipa Libickiego

skierowane do rzecznika praw obywatelskich Adama Bodnara
oraz do pełnomocnika rządu do spraw osób niepełnosprawnych Krzysztofa Michałkiewicza

Zwracam się z pytaniem, z którym zwróciła się do mnie pewna organizacja pozarządowa, poruszając kwestię przepisu ograniczającego prawa i obowiązki osób niepełnosprawnych podejmujących pracę. Chodzi o przepis art. 58 ust. 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Z informacji przekazanych mi przez fundację wynika, że obowiązujące obecnie przepisy prawa ograniczają możliwość rewaloryzacji świadczenia rentowego o odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne, do płacenia których wszyscy są zobowiązani przy zatrudnieniu. Zgodnie ze stanem prawnym osoby niepełnosprawne, które podjęły pracę bez spełnienia warunków określonych w art. 58 ust. 3 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie mogą rewaloryzować swojego świadczenia rentowego na podstawie odprowadzonych składek społecznych, chyba że osoby te udowodnią okresy składkowe wynoszące co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny, zgodnie z art. 58 ust. 4. Z tego przepisu wynika wprost, że część osób niepełnosprawnych nie będzie w stanie nigdy udowodnić tak długich okresów składkowych, chociażby ze względu na swój stan zdrowia i ograniczenia wynikające z niepełnosprawności oraz krótszy okres życia, zatem część z nich nigdy nie skorzysta z możliwości rewaloryzacji świadczenia na podstawie odprowadzonych składek, co rażąco narusza równość i sprawiedliwość społeczną wobec tych osób niepełnosprawnych. Należy również wskazać, iż ograniczenia wynikające z art. 58 ust. 3 po prostu dyskryminują wszelkie osoby niepełnosprawne, których niepełnosprawność powstała w wieku dziecięcym bez ich winy. Nie zapominajmy też o procesie leczenia, który w wieku dziecięco-młodzieżowym jest najbardziej intensywny i dominujący w życiu każdej osoby niepełnosprawnej, oraz ograniczeniach samodzielności osób, które z racji samego kalectwa często mają problem ze znalezieniem stałej pracy lub których niepełnosprawność uniemożliwia im podjęcie jakiegokolwiek pracy zarobkowej. Praca, w szczególności dla osób niepełnosprawnych, jest ważnym i niezbędnym elementem życia, dzięki któremu stają się częścią życia społecznego i, co ważne, wpływa na poczucie bycia potrzebnym. Dlatego równość traktowania jest tutaj bardzo wskazana jako jeden z elementów wzajemności, na których powinno nam zależeć. Zatem brak zgłoszenia do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki dyskryminuje osoby niepełnosprawne, ograniczając ich prawa i obowiązki.

W związku z tym fundacja, która się do mnie zgłosiła, postuluje wprowadzenie zmian. Chodzi o zmiany, które pozwolą wyeliminować rażąco niesprawiedliwe traktowanie osób niepełnosprawnych podejmujących zatrudnienie i niemogących nie ze swojej winy spełnić warunku art. 58 ust. 3 w sytuacji, gdy jednocześnie art. 58 ust. 4 całkowicie pozbawia ich możliwości jakiegokolwiek skorzystania ze składek odprowadzanych na przestrzeni lat. Każdy z nas, Polaków i Polek – pisze do mnie ta fundacja – pragnie poczucia bezpieczeństwa, także tego materialnego, zatem nie może być zgody na taką wizję naszej ojczyzny, w której niepełnosprawni Polacy mają gorsze warunki dostępu do równego traktowania, w której niepełnosprawność, w szczególności powstała w wieku dziecięcym, jest przez to dodatkowo karana. Nadrzędną rzeczą dla każdego Polaka powinna być równość, szczególnie osób niepełnosprawnych, czego wymaga od nas sprawiedliwość społeczna.

Ten tekst, który ta fundacja mi przekazała, ma pewne elementy emocjonalne, niemniej jednak sprawa jest istotna i chciałbym zarówno Pana Ministra Michałkiewicza, jak i Pana Ministra Bodnara poprosić o ustosunkowanie się do problemu, który przedstawiłem.

Jan Filip Libicki

**Odpowiedź
RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 16.01.2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z oświadczeniem złożonym przez senatora Jana Filipa Libickiego na 69. posiedzeniu Senatu RP w dniu 20 grudnia 2018 r. uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

W oświadczeniu powołany został art. 58 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270 ze zm., dalej jako „ustawa emerytalna”), statuujący wyjątek od ogólnych wymogów posiadania odpowiednio długiego stażu ubezpieczeniowego jako warunku przyznania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. W opinii Pana senatora przepis ten dyskryminuje osoby z niepełnosprawnościami, których niezdolność do pracy powstała w wieku dziecięcym, kwestionując jednocześnie regulację art. 58 ust. 4 ustawy emerytalnej.

Przepisy art. 57 ust. 1 ustawy emerytalnej uzależniają prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy od spełnienia trzech warunków. Pierwszym z nich jest niezdolność do pracy, drugim posiadanie wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, a trzecim powstanie niezdolności do pracy w okresie ubezpieczenia lub w jednym z wyszczególnionych wyczerpująco okresów nieskładkowych albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy związane jest z ubezpieczeniem rentowym, które obejmuje ryzyko powstania niezdolności do pracy. Dlatego został wprowadzony wymóg posiadania odpowiednio długiego okresu ubezpieczenia przed zdarzeniem, w następstwie którego powstaje prawo do świadczeń z tego ubezpieczenia. Wymagany okres ubezpieczenia wymieniony w art. 58 ust. 1 uzależniony jest od wieku, w którym ubezpieczony stał się niezdolny do pracy. I tak, w przypadku powstania niezdolności do pracy przed ukończeniem 20 lat wymagany okres składkowy i nieskładkowy wynosi 1 rok (pkt 1), a w przypadku, gdy niezdolność do pracy powstała po ukończeniu 30 lat, okres ten wynosi już 5 lat (pkt 5).

Spełnienie zatem warunku posiadania wymaganego okresu ubezpieczenia może być niemożliwe z przyczyn obiektywnych, gdy ubezpieczony podejmie zatrudnienie lub inną działalność rodzącą obowiązek ubezpieczenia społecznego, kiedy jest już do tego zdolny (osiągnięciu określonego wieku lub ukończeniu nauki w szkole), a stanie się niezdolny do pracy w krótkim czasie po objęciu go ubezpieczeniem. Taką właśnie sytuację reguluje kwestionowany przez Pana senatora art. 58 ust. 3 ustawy emerytalnej, który stanowi że jeżeli ubezpieczony nie osiągnął okresu składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w ust. 1, warunek posiadania wymaganego okresu uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał, bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe. Przy czym należy pokreślić, że takie same regulacje występowały w poprzednio obowiązujących przepisach na gruncie ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267 ze zm.). Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 września 2005 r., II UK 30/05, uznał, że art. 58 ust. 3 ustawy obejmuje sytuacje, w których objęcie ubezpieczeniem nastąpiło bezpośrednio po tym, gdy zaistniała taka możliwość (w przypadku osoby, która nie pobierała nauki, przed ukończeniem 18 lat, a w przypadku osoby uczącej się – po ukończeniu szkoły) i z powodu powstania niezdolności do pracy ubezpieczenie nie mogło być kontynuowane. W związku z tym warunki wymagane do przyzna-

nia renty z tytułu niezdolności do pracy spełnia osoba zgłoszona do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat lub w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki, posiadająca okres składkowy i nieskładkowy krótszy od wymaganego, jeżeli stała się niezdolna do pracy w czasie trwania tego okresu, a także po jego ustaniu, jednak nie później niż w ciągu 6 miesięcy. Okres 6 miesięcy od ustania okresu składkowego lub nieskładkowego należy traktować jako przerwę w ubezpieczeniu. Powstanie niezdolności do pracy po upływie okresu dłuższego niż 6 miesięcy nie daje uprawnień wynikających z omawianego przepisu nawet wówczas, gdy nastąpiło przed upływem 18 miesięcy od ustania okresu ubezpieczenia (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2017 r., II UK 641/15; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 17 września 2015 r., III AUa 931/14, czy wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 25 sierpnia 2016 r., III AUa 1024/16).

Podobnie obiektywne przyczyny mogą wpłynąć na brak wykazania wymaganego okresu 5 lat (gdy niezdolność do pracy powstała po ukończeniu 30 lat), gdyż ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. W myśl powołanego przez Pana senatora art. 58 ust. 4 ustawy emerytalnej wymogu tego nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Konieczność posiadania przez ubezpieczonego odpowiedniej ilości okresów składkowych i nieskładkowych wynika z tego, że renta z tytułu niezdolności do pracy nie jest świadczeniem o charakterze socjalnym na rzecz osób niezdolnych do pracy, pozostających bez związku z tytułem ubezpieczenia rentowego, ale jedną z form zabezpieczenia społecznego powiązaną z wymaganym okresem płacenia składek (por. wyrok z dnia 7 września 2004 r., SK 30/03 (OTK-A 2004 Nr 8, poz. 82 oraz wyrok z dnia 24 kwietnia 2006 r., P 9/05, OTK ZU nr 4/A/2006, poz. 46).

Kolejny wymóg określony w art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej statuuje konieczność powstania niezdolności do pracy w okresach w przepisie tym wskazanych. W przypadku powstania niezdolności do pracy przed rozpoczęciem aktywności zawodowej, w okresie dzieciństwa czy w czasie nauki, prawodawca przewidział dla tej kategorii osób inne świadczenia, między innymi rentę socjalną. Celem renty socjalnej jest kompensowanie braku możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego ze względu na to, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed wejściem na rynek pracy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2010 r., II UK 172/09).

Dla nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy istotne zatem jest, aby niezdolność ta powstała w okresach wymienionych w art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej. Wówczas możliwe jest stwierdzenie, że naruszenie sprawności organizmu powoduje utratę zdolności do pracy przynajmniej zgodnie z poziomem posiadanych kwalifikacji zawodowych (art. 12 ust. 3 ustawy) i uniemożliwia dalszą aktywność zawodową. Sąd Najwyższy wielokrotnie w swoim orzecznictwie wskazywał, że pogorszenie istniejącej przed podjęciem zatrudnienia niezdolności do pracy w ramach danego jej stopnia uzasadnia prawo do renty, gdy po pierwsze powstało w okresach wymienionych w art. 57 ust. 1 pkt 3 ustawy o emeryturach i rentach oraz po drugie, gdy spowodowało autonomiczną utratę zdolności do wykonywania pracy w dotychczasowym zakresie (por. uchwałę z dnia 12 czerwca 1984 r., III UZP 24/84, OSNCP 1985 z 1, poz. 6 oraz wyroki: z dnia 17 stycznia 2002 r., II UKN 709/00, OSNP 2003 Nr 20, poz. 497; z dnia 19 lutego 2002 r., II UKN 115/01, OSNP 2003 Nr 24, poz. 598; z dnia 6 sierpnia 2014 r., II UK 513/13, OSNP 2016 nr 1, poz. 10; z dnia 24 czerwca 2015 r., I UK 357/14, LEX nr 1771400; z dnia 1 marca 2016 r., I UK 60/15, LEX nr 2021927, z dnia 24 czerwca 2015 r. I UK 357/14, wyrok z dnia 6 sierpnia 2014 r., II UK 513/13). Jest to bowiem powstanie niezdolności do pracy powodujące autonomiczną utratę zdolności do wykonywania pracy w dotychczasowym zakresie bądź uniemożliwiające całkowite wykonywanie jakiegokolwiek pracy (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 grudnia 2016 r., I UK 424/15).

Pragnę wskazać, że Rzecznik Praw Obywatelskich kilkakrotnie w swoich wystąpieniach sygnalizował wątpliwości związane z utratą z dniem 1 września 1997 r. mocy

obowiązującej art. 34 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 40, poz. 267 ze zm.). Przepis ten przewidywał przyznanie prawa do renty inwalidzkiej pracownikowi, który stał się inwalidą I lub II grupy przed podjęciem zatrudnienia po raz pierwszy lub po upływie 18 miesięcy od ustania poprzedniego zatrudnienia i osiągnął okres zatrudnienia wynoszący z okresami równorzędnymi i zaliczalnymi do okresów zatrudnienia (obecnie okresów składkowych i nieskładkowych) pięć lat w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę inwalidzką. Wówczas w ocenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej brak tej regulacji nie stanowił przeszkody w nabyciu uprawnień do renty przez osoby niepełnosprawne od dzieciństwa, u których w trakcie wykonywania zatrudnienia wskutek pogorszenia się stanu zdrowia nastąpi istotne zmniejszenie dotychczasowej zdolności do pracy. Uchylony przepis funkcjonował bowiem w okresie obowiązywania orzecznictwa o inwalidztwie, a nie obowiązującego aktualnie orzecznictwa o niezdolności do pracy, gdy datą powstania inwalidztwa była data zaistnienia uszczerbku na zdrowiu (data podjęcia po raz pierwszy leczenia danego schorzenia), a nie data, od której wskutek tego uszczerbku nastąpiła utrata zdolności do pracy lub jej znaczne ograniczenie.

Według mojej wiedzy aktualnie trwają prace Międzyresortowego Zespołu do spraw opracowania systemu orzekania o niepełnosprawności oraz niezdolności do pracy, którego celem jest dokonanie analizy funkcjonowania systemu orzekania o niepełnosprawności i niezdolności do pracy w kontekście ich spójności i konieczności koordynacji działań lub możliwości ich zintegrowania; opracowanie projektu założeń do ustawy o orzekaniu o niepełnosprawności i niezdolności do pracy; opracowanie projektu ustawy o orzekaniu o niepełnosprawności i niezdolności do pracy po przyjęciu założeń przez Zespół; opiniowanie rozwiązań dotyczących systemu orzekania o niepełnosprawności i niezdolności do pracy wypracowanych w ramach działania.

Wyrażam nadzieję, że przedstawione wyjaśnienia okażą się wystarczające.

Z poważaniem

z upoważnienia
RZECZNIKA
PRAW OBYWATELSKICH
Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika
Praw Obywatelskich

**Odpowiedź
PEŁNOMOCNIKA RZĄDU
DO SPRAW
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

Warszawa, 23.01.2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na Oświadczenie złożone przez Pana Senatora Jana Filipa Libickiego dotyczące przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, określających prawa i obowiązki osób niepełnosprawnych podejmujących pracę, przekazuję poniższe wyjaśnienia.

Opłacanie składek na ubezpieczenia społeczne uprawnia do świadczeń pieniężnych na wypadek zaistnienia określonych zdarzeń (ryzyk) ubezpieczeniowych, uniemożliwiających lub ograniczających dalsze utrzymywanie się z pracy zarobkowej. Dostęp do świadczeń pieniężnych zastrzeżony jest jednak dla ubezpieczonych opłacających składki i spełniających dodatkowo, ściśle określone warunki.

System ubezpieczenia społecznego przewiduje ścisły związek między świadczeniem rentowym a pozostawaniem w ubezpieczeniu w zasadzie do chwili wystąpienia niezdolności do pracy. Utrzymanie tej zależności gwarantują warunki do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy określone w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1270, z późn. zm.). Zgodnie z art. 57 ust. 1 ww. ustawy emerytalnej, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące kryteria: jest niezdolny do pracy (pkt 1), ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy (pkt 2), a jego niezdolność do pracy powstała w okresach wymienionych w pkt 3 albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. Tak określone warunki ograniczają możliwość uzyskania prawa do renty. Może ją uzyskać tylko taki ubezpieczony, który z powodu utraty lub znacznego zmniejszenia zdolności do pracy nie jest w stanie kontynuować pracy zarobkowej w dotychczasowym stopniu, a więc z powodu wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego, a nie z innych przyczyn. Długość wymaganego stażu ubezpieczeniowego, okresu składkowego i nieskładkowego, określona w art. 58 ustawy emerytalnej, uzależniona jest od wieku, w jakim powstała niezdolność do pracy i wynosi co najmniej:

- 1 rok – jeżeli niezdolność do pracy powstała przed ukończeniem 20 lat,
- 2 lata – jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 20 do 22 lat,
- 3 lata – jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 22 do 25 lat,
- 4 lata – jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 25 do 30 lat,
- 5 lat – jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat.

W tym ostatnim przypadku okres 5 lat powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Należy zaznaczyć, że do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej. Wyjątek stanowi sytuacja, w której ubezpieczony udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6 ustawy emerytalnej, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 58 ust. 1, 2 i 4 ustawy emerytalnej). Nieosiągnięcie wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego nie jest przeszkodą w uzyskaniu renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli wnioskodawca został zgłoszony do ubezpieczenia przed ukończeniem 18 lat albo w ciągu 6 miesięcy po ukończeniu nauki w szkole ponadpodstawowej, ponadgimnazjalnej lub w szkole wyższej oraz do dnia powstania niezdolności do pracy miał, bez przerwy lub z przerwami nieprzekraczającymi 6 miesięcy, okresy składkowe i nieskładkowe (art. 58 ust. 3 ustawy emerytalnej).

Obecnie obowiązujące regulacje prawne w zakresie zasad nabywania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy należy uznać za optymalne, ponieważ zabezpieczają nie tylko te osoby, które stały się niezdolne do pracy pozostając w ubezpieczeniu społecznym lub w krótkim czasie od jego zakończenia. Uwzględniają one również sytuację osób, które stały się niezdolne do pracy wkrótce po jej podjęciu i dlatego nie mogły osiągnąć wymaganego stażu ubezpieczeniowego jak również sytuację tych osób, które stały się niezdolne do pracy po upływie 18 miesięcy od ustania ubezpieczenia, ale posiadają długi okres aktywności zawodowej. Możliwe jest też nabycie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, jeżeli niezdolność ta istniała od dzieciństwa, a następnie w okresie wykonywania pracy odpowiedniej do możliwości zdrowotnych tej osoby uległa pogorszeniu nawet w ramach tego samego stopnia niezdolności (zob. wyrok SA w Białymstoku z 11 marca 2003 r., III AUa 162/03), z tym że wymagane jest pogorszenie się stanu zdrowia w stopniu uniemożliwiającym wykonywanie pracy w dotychczasowym, ograniczonym zakresie (zob. wyrok SN z 19 lutego 2002 r., II UKN 115/01). Ponadto Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych może w szczególnie uzasadnionych przypadkach przyznać w drodze wyjątku prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy (art. 83 ustawy emerytalnej).

Mając powyższe na względzie, nie planuje się podjęcia prac nad zmianą rozwiązań prawnych obowiązujących w zakresie warunków, których spełnienie uprawnia do renty z tytułu niezdolności do pracy.

Nie podzielam opinii wyrażonej w oświadczeniu Pana Senatora, że osoby, które nie spełniły warunków wymaganych do uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, są pozbawione „jakiegokolwiek możliwości skorzystania ze składek odprowadzanych na przestrzeni lat”. Opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu działalności podlegającej ubezpieczeniom społecznym uprawnia bowiem do emerytury, która w przypadku osób urodzonych po 1948 r. jest uzależniona od osiągnięcia wieku emerytalnego i udowodnienia jakiegokolwiek stażu ubezpieczeniowego. Kwota należnej emerytury jest adekwatna do wysokości składek i okresu ich opłacania.

Należy dodać, że w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego oraz Sądu Najwyższego prezentowany jest pogląd, że pobieranie świadczeń w systemie ubezpieczeń uzależnione jest nie tylko od uiszczania składek, ale także od spełnienia ustawowych warunków, co jest zgodne z zasadami sprawiedliwości społecznej. Wypłata świadczeń z ubezpieczenia społecznego nie jest bowiem bezpośrednim zwrotem poprzednio wpłaconych składek, jakkolwiek długość okresu ubezpieczenia i wysokość podstawy wymiaru składki ma pewien wpływ na wysokość świadczenia (wyrok Sądu Najwyższego, sygn. akt I UK 47/05). Trybunał Konstytucyjny wielokrotnie wyrażał opinię, że realizacja prawa do zabezpieczenia społecznego następuje przez ubezpieczenie społeczne i pomoc społeczną. Natomiast określenie form zabezpieczenia społecznego Konstytucja pozostawia ustawodawcy zwykłemu (zob. wyrok TK z: 20 listopada 2001 r., sygn. SK 15/01 oraz wyrok z dnia 7 września 2004 r., sygn. SK 30/03). W przekonaniu Trybunału Konstytucyjnego „ustawa ubezpieczeniowa zgodnie z zasadą sprawiedliwości społecznej i powiązana z nią zasadą równości wobec prawa stanowi, iż uprawnienie do renty inwalidzkiej z tytułu niezdolności do pracy oraz do emerytury zależy od posiadanego okresu objęcia ubezpieczeniem. Toteż im ubezpieczony jest starszy, tym dłuższy okres ubezpieczenia powinien posiadać, skoro dłuższy mógł być okres jego pracy zawodowej. Oznacza to, iż ustawodawca traktuje wszystkich ubezpieczonych jednakowo, różnicując ich w sposób adekwatny do wymagań zasady równości. Renta z tytułu niezdolności do pracy jest tylko jedną z form zabezpieczenia społecznego powiązaną z wymaganym okresem płacenia składek. Ustawodawca realizując określone, zagwarantowane w art. 67 Konstytucji, prawo do zabezpieczenia społecznego przewidział również w formie odrębnej ustawy warunki uzyskania pomocy społecznej, dla zapewnienia niezbędnych potrzeb życiowych osób, które znajdują się w określonej prawem sytuacji pozostając bez środków do egzystencji. (...)Trybunał Konstytucyjny podkreśla, iż prawo do zabezpieczenia społecznego zależy od spełnienia warunków określonych w ustawie; prawo do świadczeń z ubezpieczenia społecznego jest związane z systemem składek ubezpieczeniowych i odpowiednim okresem ubezpieczenia. Niespełnienie ustawowych wymogów dotyczących ubezpieczenia wyklucza skorzystanie ze świadczeń. Stanowi to o istocie instytucji ubezpieczenia i pozostaje w zgodzie z zasadami sprawiedliwości społecznej ze względu na współzależność między wysokością i czasem opłacania składek ubezpieczeniowych a powstaniem i wysokością prawa do świadczenia”.

System zabezpieczenia społecznego uwzględnia sytuację osób, które z powodu wcześniej powstałej całkowitej niezdolności do pracy nie miały możliwości podjęcia pracy zawodowej i nabycia własnych uprawnień do renty z tytułu niezdolności do pracy. Takim osobom przysługuje świadczenie pieniężne w postaci renty socjalnej, która jest finansowana ze środków budżetu państwa.

Z wyrazami szacunku

Sekretarz Stanu
PEŁNOMOCNIK RZĄDU
ds. OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Krzysztof Michałkiewicz

Oświadczenie senatora Andrzeja Mioduszeńskiego*skierowane do minister edukacji narodowej Anny Zalewskiej**Szanowna Pani Minister!*

Od września 2018 r. zmieniły się procedury awansu na stopień nauczyciela dyplomowanego. Konieczne jest przygotowanie teczki dla komisji egzaminacyjnej, w której znajdują się rzeczy-wymagania, które wcześniej nie obowiązywały.

W związku z tym pytam. Czy nauczyciele, którzy zakończyli staż na stopień awansu nauczyciela dyplomowanego np. 2 lata temu i których obowiązywała zasada, aby w ciągu 3 lat przystąpić do egzaminu wieńczącego cały proces, muszą rozpocząć procedurę od zera? Czy mogą przejść ścieżkę awansu na zasadach, które obowiązywały do września 2018 r.?

*Z wyrazami szacunku
Andrzej Mioduszeński*

Odpowiedź

Warszawa, 11 stycznia 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Senatora RP Pana Andrzeja Mioduszeńskiego, złożone podczas 69. posiedzenia Senatu RP w dniu 20 grudnia 2018 r.

Szanowny Panie Senatorze,
do dnia 31 sierpnia 2018 r., stosownie do art. 9d ust. 7 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 z późn. zm.), nauczyciel mianowany mógł złożyć wniosek o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego w okresie 3 lat od dnia otrzymania pozytywnej oceny dorobku zawodowego. Natomiast od 1 września 2018 r. nauczyciel mianowany może złożyć wniosek o postępowanie kwalifikacyjne w okresie 3 lat od dnia otrzymania co najmniej dobrej oceny pracy dokonanej po zakończeniu stażu.

Na mocy przepisów art. 127 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2203) w przypadku nauczycieli, którzy zakończyli staż na kolejny stopień awansu zawodowego przed dniem 1 września 2018 r., lecz do tego dnia nie otrzymali oceny dorobku zawodowego za okres stażu lub nie złożyli wniosku o podjęcie postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego, ocena dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu jest dokonywana oraz postępowanie kwalifikacyjne lub egzaminacyjne jest prowadzone według dotychczasowych przepisów.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że nauczyciel mianowany, który odbył staż na stopień nauczyciela dyplomowanego zakończony pozytywną oceną dorobku zawodowego np. 2 lata temu, może złożyć wniosek o postępowanie kwalifikacyjne, które będzie prowadzone według przepisów obowiązujących do 31 sierpnia 2018 r.,

czyli m.in. zgodnie z rozporządzeniem w sprawie uzyskiwania stopni awansu zawodowego przez nauczycieli (Dz. U. poz. 393). W sytuacji, gdy nauczyciel nie dotrzyma terminu złożenia wniosku, będzie zobowiązany do odbycia stażu w pełnym wymiarze zgodnie z przepisami obowiązującymi od 1 września 2018 r.

Uprzejmie proszę o przyjęcie powyższych wyjaśnień.

Z wyrazami szacunku

z upoważnienia
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Marka Pęka

skierowane do ministra spraw zagranicznych Jacka Czaputowicza
i do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Elżbiety Rafalskiej

Szanowny Panie Ministrze! Szanowna Pani Minister!

W ostatnim czasie zgłosiła się do mnie grupa przedsiębiorców, informujących o trudnościach związanych z zatrudnianiem pracowników będących obywatelami Indii i Nepalu w polskich zakładach pracy. Wskazywali, że trudności nie występują w postępowaniu przed urzędami wojewódzkimi, ale w postępowaniu o wydanie wizy pracowniczej na skutek wniosku zgłaszanego do ambasady w New Delhi. W mediach pojawiają się informacje, że liczba oczekujących wniosków wynosi już 25 tysięcy. Długość oczekiwania na wizę pracowniczą utrudnia politykę kadrową zainteresowanym przedsiębiorcom.

Proszę o wyjaśnienie, czy podawane informacje są prawdziwe oraz czy postępowanie wizowe jest obsługiwane również przez firmę zewnętrzną.

Zwracam się również z prośbą o udzielenie aktualnych informacji, jeżeli pozostają one w dyspozycji ministerstwa, dotyczących przeciętnego czasu oczekiwania na wizę pracowniczą po złożeniu wniosku przez obywatela Nepalu do Wydziału Konsularnego Ambasady RP w New Delhi oraz liczby zarejestrowanych wniosków o wizę pracowniczą oczekujących na rozpatrzenie przez mieszkańców Nepalu i Indii w Ambasadzie RP w New Delhi.

Proszę także o informację, w jaki sposób zainteresowani pracodawcy mogliby pozyskiwać informacje z wyżej wymienionej ambasady w uproszczony sposób. Czy jest wydelegowany pracownik do kontaktu w takich sprawach?

Zgodnie z apelem zainteresowanych przedsiębiorców zobowiązałem się do pozyskania informacji, które pomogą im w prowadzonej działalności zawodowej, dlatego bardzo proszę o udzielenie szczegółowych odpowiedzi.

Marek Pęk

**Odpowiedź
MINISTRA
SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Warszawa, 21 stycznia 2019 r.

Pan Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Marka Pęka podczas 69. posiedzenia Senatu RP 20 grudnia 2018 r. uprzejmie informuję, że w związku z ogromnym zainteresowaniem – zarówno ze strony obywateli Indii, jak i obywateli państw sąsiadujących, które wchodzi w skład okręgu konsularnego Wydziału Konsularnego Ambasady RP w Nowym Delhi – otrzymaniem wiz do Polski, czas oczekiwania na złożenie wniosku wizowego na terytorium Republiki Indii znacząco się wydłużył.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom osób ubiegających się o wizy, MSZ podjęło prace nad wprowadzeniem outsourcingu wizowego na terytorium Republiki Indii, który sprzyjać będzie znacznemu usprawnieniu procesu wizowego, a także pozwoli

na zwiększenie liczby obsługiwanych interesantów. Uruchomienie ww. usługi umożliwi również składanie wniosków wizowych bez konieczności podróżowania na dalekie odległości i ponoszenia dodatkowych kosztów. Obecnie trwają prace zmierzające do wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na usługi przyjmowania wniosków wizowych na rzecz polskich placówek zagranicznych na terytorium Republiki Indii. Szczegółowe informacje dotyczące postępowania będą, zgodnie z prawem, publikowane na bieżąco na stronie internetowej Ambasady RP w Nowym Delhi.

Ponadto uprzejmie informuję, że czas oczekiwania na podjęcie decyzji wizowej, po fizycznym złożeniu wniosku w urzędzie konsularnym, wynosi – niezmiennie od 2016 roku – do 14 dni. W indywidualnych przypadkach termin może ulec wydłużeniu maksymalnie do 30 dni.

Wydział Konsularny Ambasady RP w Nowym Delhi regularnie informuje pracodawców zamierzających zatrudnić w Polsce pracowników pochodzących z okręgu konsularnego o tym, że stroną postępowania o udzielenie wizy jest osoba wnioskująca o wizę i to ona ma prawo uzyskania w bezpośredniej rozmowie z konsulem informacji na temat postępowania, prowadzonego na swój wniosek oraz postępowania już wobec niej zakończonego.

Jednocześnie pragnę poinformować, że wszelkie informacje w sprawach wizowych umieszczone są na stronie internetowej Ambasady RP w Nowym Delhi. Ponadto korespondencja drogą mailową prowadzona jest bez opóźnień – czas oczekiwania na udzielenie odpowiedzi wynosi średnio dwa dni.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA
SPRAW ZAGRANICZNYCH
Piotr Wawrzyk
Podsekretarz Stanu

**Stanowisko
MINISTRA
RODZINY, PRACY
I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Warszawa, 22 stycznia 2019 r.

Pan
Jacek Czputowicz
Minister Spraw Zagranicznych

Szanowny Panie Ministrze,

w załączeniu przekazuję oświadczenie złożone przez Pana Senatora Marka Pęka podczas 69. posiedzenia Senatu RP w dniu 20 grudnia 2018 r., z uprzejmą prośbą o udzielenie odpowiedzi zgodnie z właściwością.

Z poważaniem

MINISTER
z up. Stanisław Szwed
Sekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Krystiana Probierza

skierowane do ministra obrony narodowej Mariusza Błaszczaka

Szanowny Panie Ministrze!

Zwracam się z uprzejmą prośbą o wyjaśnienie sytuacji związanej z planowaną modernizacją czołgów w ZM „Bumar-Łabędy” SA.

Zgodnie z zapowiedzią Pana Ministra polska armia miała pozyskać 300 zmodernizowanych czołgów T-72 dla nowo tworzonej 18. dywizji.

Według informacji uzyskanych przez Zarząd ZM „Bumar-Łabędy” SA z Inspektoratu Uzbrojenia jest to już nieaktualne. Zamiast modernizacji ma być jedynie modyfikacja, i to znacznie mniejszej liczby czołgów.

Pozostawienie takiego stanu rzeczy nie wpłynie korzystnie, także moim zdaniem, na dalsze losy ZM „Bumar-Łabędy” SA, znakomitego zakładu o wielkich tradycjach. Jego dalsze losy staną pod dużym znakiem zapytania. Znakomita załoga nadal znajdować się będzie w wielkim stanie niepewności, a rozbudzone nadzieje pracowników na stabilną sytuację zakładu zostaną pogrzebane.

Proszę o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji i podanie powodów zmiany decyzji, abym moich wyborców – mieszkam tuż obok poligonu ZM – mógł w sensowny sposób zapewnić o stabilności zakładu i o tym, że Ministerstwo Obrony Narodowej w należyty sposób wykorzystuje zdolności pracowników i możliwości wytwórcze ZM „Bumar-Łabędy” SA.

Oczywiście najlepszym rozwiązaniem dla ZM byłoby przywrócenie pierwotnej decyzji.

Pragnę także nadmienić, że podjęcie odpowiedniej decyzji może mieć znaczące skutki w roku zbliżających się wyborów.

W związku ze zbliżającymi się Świątami Bożego Narodzenia i Nowym Rokiem 2019 pozwalam sobie złożyć najlepsze życzenia.

Z wyrazami szacunku
Krystian Probierz

**Odpowiedź
SEKRETARZA STANU
w MINISTERSTWIE
OBRONY NARODOWEJ**

Warszawa, 2019.02.15

Pan Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

odpowiadając, z upoważnienia Ministra Obrony Narodowej, na oświadczenie Pana Senatora Krystiana Probierza, złożone na 69. posiedzeniu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 20 grudnia 2018 r., w sprawie planowanej modernizacji czołgów w ZM „Bumar-Łabędy” SA (nr BPS/043-69-2001/18) proszę przyjąć następujące informacje.

Mając na uwadze przesłanki ekonomiczne, podjęto decyzję o zmianie modernizacji na modyfikację. Wstępnie wyliczone przez wykonawcę koszty realizacji modernizacji okazały się niewspółmiernie wysokie do potencjalnych korzyści operacyjnych, a także znacznie przewyższyły pierwotnie przyjęte przez resort obrony narodowej szacunki i zaplanowane na ten cel środki finansowe.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że Ministerstwo Obrony Narodowej nadal uznaje ZM „Bumar-Łabędy” SA za kluczowy podmiot przemysłu obronnego, który obecnie realizuje oraz będzie realizować – w perspektywie najbliższych lat – bardzo istotne dla Sił Zbrojnych RP zadania. Szczególną wagę resort przywiązuje do sprawnej i terminowej realizacji umów na modernizację czołgów Leopard 2 oraz napraw czołgów T-72 i PT-91.

Z poważaniem

Wojciech Skurkiewicz

Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego

skierowane do minister edukacji narodowej Anny Zalewskiej

Szanowna Pani Minister!

Do mojego biura senatorskiego zgłosili się przedstawiciele Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego, którzy zwrócili moją uwagę na zapisy projektu rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019–2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.

Stowarzyszenie zrzeszające wszystkie 82 gminne jednostki samorządu terytorialnego z województwa lubuskiego zwraca uwagę na fakt, że zaproponowane w projekcie kwoty dofinansowania na rozbudowę stołówek i jadalni mogą okazać się niewystarczające do pokrycia powstałych podczas inwestycji kosztów. Taki stan rzeczy może doprowadzić do sytuacji, w której to organy prowadzące publiczne szkoły będą musiały pokryć koszty rozbudowy miejsc spożywania posiłków.

Przedstawiciele ZGWL podkreślają także, że przedmiotowy projekt rozporządzenia nie rozwiązuje problemu degradacji stołówek szkolnych. Mniejsze wiejskie szkoły nie posiadają infrastruktury żywieniowej i nie są w stanie stworzyć odpowiednich miejsc, które spełniałyby wymogi stołówki lub jadalni. Dlatego projekt, który zapewnia wsparcie polegające na dofinansowaniu pomieszczeń spełniających funkcję stołówek, nie jest adresowany do omawianych szkół i nie rozwiązuje ich problemów lokalowych.

Samorządowcy wyrażają również krytyczną opinię na temat zapisu §11 ust. 6, w którym stwierdzono, że „w przypadku gdy kwota wsparcia finansowego wnioskowana przez szkołę, która zgodnie z protokołem, o którym mowa w §9 ust. 6, powinna otrzymać wsparcie finansowe jako ostatnia, jest wyższa niż pozostała do rozdysponowania kwota środków budżetu państwa przypadająca na dane województwo, wojewoda kwalifikuje do objęcia wsparciem finansowym kolejną szkołę, której wnioskowana kwota wsparcia finansowego mieści się w kwocie środków budżetu państwa przypadających na dane województwo”. ZGWL apeluje o zmianę tego przepisu i wprowadzenie uregulowania, zgodnie z którym szkoła, która będzie ostatnia na liście, a wnioskowana przez nią kwota przekroczy kwotę pozostającą w dyspozycji wojewody, otrzyma dofinansowanie w wysokości posiadanych przez wojewodę środków.

Szanowna Pani Minister, mając na uwadze dobro i zdrowie dzieci w wieku szkolnym, uprzejmie proszę o odniesienie się do przedstawionego w tym oświadczeniu stanowiska ZGWL oraz o odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy Ministerstwo Edukacji Narodowej prowadziło konsultacje z jednostkami samorządu terytorialnego w sprawie omawianego projektu rozporządzenia? Jeśli tak, proszę, o ile to możliwe, o przedstawienie wniosków z tych konsultacji.

2. Czy wskazane problemy zostaną uwzględnione w procesie prac nad omawianym projektem?

Z poważaniem
Waldemar Sługocki

Odpowiedź

Warszawa, 25 stycznia 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Senatora RP Waldemara Sługockiego, złożone 20 grudnia 2018 r. na 69. posiedzeniu Senatu RP, dotyczące projektu rozporządzenia w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu”.

Szanowny Panie Senatorze,

uprzejmie informuję, że odpowiedź na stanowisko, przesłane do Ministra Edukacji Narodowej przez Pana Wadima Tyszkiewicza – Prezesa Zrzeszenia Gmin Województwa Lubuskiego, dotyczące projektu rozporządzenia¹, została udzielona 7 stycznia 2019 r. (pismo Nr DWKI-WWR.4017.35. 2018.AO).

Projekt rozporządzenia przed przyjęciem przez Komitet Stały Rady Ministrów przekazany został do konsultacji społecznych i do zaopiniowania m.in. przez Unię Metropolii Polskich, Unię Miasteczek Polskich, Związek Gmin Wiejskich RP, Związek Miast Polskich, Związek Powiatów Polskich oraz przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego 12 grudnia 2018 r. pozytywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia (wiążąca opinia Zespołu ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego).

W wyniku przeprowadzonych konsultacji kryteria merytorycznej oceny wniosków szkół zostały w znacznym stopniu przeformułowane i uwzględniają postulaty Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Uwzględnienie tych postulatów pozwoli na wyrównanie szans na uzyskanie wsparcia finansowego zarówno przez małe, jak i duże szkoły. Przy dokonywaniu oceny merytorycznej będzie również uwzględniana procentowa wartość wskaźnika zamożności jednostki samorządu terytorialnego, która prowadzi szkołę wnioskującą o udzielenie wsparcia finansowego (lub która przekazała do prowadzenia szkoły wnioskującą o udzielenie wsparcia finansowego na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2018 r. poz. 996 z późn. zm.) lub która wydała zezwolenie na założenie szkoły wnioskującej o udzielenie wsparcia finansowego, o którym mowa w art. 88 ust. 4 pkt 1 tej ustawy). Pozwoli to na wsparcie w pierwszej kolejności szkół znajdujących się na mniej zamożnych obszarach Polski.

Wprowadzono także kryterium „rodzaj realizowanego zadania”, najwyżej premiujące szkoły, które od podstaw organizują nową stołówkę szkolną lub nowe pomieszczenie przeznaczone do spożywania posiłków przez uczniów (jadalnię).

Ponadto, zastosowano kryterium „dotychczasowy sposób zapewnienia żywienia uczniów w szkole, z uwzględnieniem warunków lokalowo-technicznych posiadanych przez szkołę”, które ma służyć premiowaniu szkół już zapewniających żywienie uczniom na odpowiednim poziomie, ponieważ celem modułu 3 programu „Posiłek w szkole i w domu” jest wzmocnienie opiekuńczej roli szkoły w zakresie zapewnienia uczniom żywienia.

Uprzejmie proszę przyjąć wyjaśnienie, że naszą intencją było wprowadzenie rozwiązań umożliwiających maksymalnie wysokie wsparcie organów prowadzących pu-

¹ Rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków, form i trybu realizacji modułu 3 wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” dotyczącego wspierania w latach 2019–2023 organów prowadzących publiczne szkoły podstawowe w zapewnieniu bezpiecznych warunków nauki, wychowania i opieki przez organizację stołówek i miejsc spożywania posiłków.

bliczne szkoły podstawowe w stworzeniu bezpiecznych i higienicznych warunków do zapewnienia możliwości spożycia posiłku przez ucznia.

W tym celu w projekcie rozporządzenia zapisano, że wydatki ponoszone w ramach realizacji dofinansowanego zadania stanowią wydatki bieżące organów prowadzących. Oznacza to, że wkład własny organów prowadzących szkoły wynosić będzie co najmniej 20% kosztów dofinansowanego zadania.

Udzielenie dotacji na dofinansowanie zadań inwestycyjnych wymagałoby wysokiego wkładu własnego organów prowadzących szkoły – wynoszącego 50% wydatków planowanych na realizację zadania.

Przyjęcie powyższego rozwiązania jest związane z planowanym wprowadzeniem od 1 września 2022 r. obowiązku zapewnienia uczniom przez szkoły podstawowe możliwości spożycia jednego gorącego posiłku dziennie oraz zapewnienia pomieszczeń umożliwiających bezpieczne i higieniczne spożycie posiłków w szkole².

Odnosząc się do przepisu projektu rozporządzenia dotyczącego wskazania „ostatniej szkoły”, która może skorzystać z pozostałych jeszcze środków, przewiduje się, że dofinansowanie otrzyma kolejna szkoła, zgodnie z protokołem (nawet z odległej pozycji), która wnioskowała, właśnie o mniejszą kwotę (która pozostała wojewodzie po rozdysponowaniu całości środków).

Z powyższego wynika, że takie rozwiązanie umożliwi szkole (która faktycznie wg protokołu była „ostatnią szkołą” wnioskującą o wyższe dofinansowanie, wykraczające poza limit przypadający na dane województwo) wnioskowanie o wsparcie, w oczekiwanej wysokości, w następnym roku realizacji programu.

Po zakończeniu realizacji modułu 3 programu planowane jest przeprowadzenie ewaluacji, której celem będzie weryfikacja przyjętego w nim modelu interwencji, a także zaproponowanie ewentualnych kolejnych rozwiązań.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ
Marzena Machałek
Sekretarz Stanu

² Nowe przepisy art. 103 ust. 1 pkt 7 i art. 106a ustawy – Prawo oświatowe zawarte w art. 1 pkt 41 lit. a tiret drugie i pkt 42 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245).

Oświadczenie senatora Waldemara Sługockiego

skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Zbigniewa Ziobry

Szanowny Panie Ministrze!

Od dłuższego czasu tematem burzliwej dyskusji publicznej jest protest pracowników sądów, którzy na masową skalę korzystają ze zwolnień lekarskich. Wzorem strajkujących policjantów czy medyków domagają się podwyższenia zasadniczych wynagrodzeń o kwotę 1000 zł na etat. Strajkują pracownicy sądów, protokolanci i asystenci sędziów, bez których właściwe funkcjonowanie sądów jest niemożliwe.

Negatywne konsekwencje takiej sytuacji odbiją się przede wszystkim na obywatelach, ponieważ zaplanowane rozprawy sądowe będą odwoływane ze względu na brak pracowników potrzebnych od ich przeprowadzenia. Przykładowo, jak wynika z artykułu „Gazety Lubuskiej” z dnia 11.12.2018 r., pierwszego dnia strajku w Sądzie Rejonowym w Sulęcinie nie odbyła się żadna zaplanowana rozprawa, ponieważ nikt z pracowników administracyjnych nie pojawił się w pracy. Niewykluczone, że braki kadrowe spowodują paraliż polskiego wymiaru sprawiedliwości.

Należy podkreślić, że podwyżki dla pracowników sądowych są obiecywane od wielu lat. Niestety pomimo zdobytego doświadczenia i wykształcenia wyższego bardzo często zarabiają oni minimalną ustawową pensję. Taki stan rzeczy nie pozwala im godnie żyć i pracować oraz zmusza wykwalifikowane już osoby do poszukiwania zatrudnienia, które zapewni im godziwe i proporcjonalne do wykonywanej pracy wynagrodzenie.

Szanowny Panie Ministrze, pragnę zwrócić uwagę, że żądania płacowe protestujących popierają sami sędziowie, doceniając ciężką pracę pracowników sądowych. W związku z tym uprzejmie proszę o ustosunkowanie się do przedmiotowej sprawy oraz o odpowiedź na następujące pytania.

1. Czy kierowany przez Pana resort przygotowuje plan działania zmierzający do wypracowania porozumienia z pracownikami sądów?

2. Czy Ministerstwo Sprawiedliwości prowadzi stały dialog ze środowiskiem pracowników sądowych na temat możliwości zwiększenia ich wynagrodzeń? Jeśli tak, proszę o przedstawienie efektów dotychczasowych rozmów.

*Z poważaniem
Waldemar Sługocki*

Odpowiedź

Warszawa, 23 stycznia 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na oświadczenie Pana Senatora Waldemara Sługockiego złożone podczas 69. posiedzenia Senatu w dniu 20 grudnia 2018 r., o nr BPS/043-69-2003/18, uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Obecny Minister Sprawiedliwości jest świadomy poziomu wynagrodzeń otrzymywanych przez pracowników sądów, dlatego też, w miarę możliwości budżetowych, od 2016 r. podejmuje działania mające na celu ich podwyższenie. Przy czym podkreślenia wymaga, że w okresie rządów Platformy Obywatelskiej i Polskiego Stronnictwa

Ludowego, tj. do 2015 r., wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej, w tym wynagrodzenia pracowników sądów powszechnych, z wyłączeniem sędziów i referendarzy sądowych oraz nauczycieli, były „zamrażane”, czyli utrzymywane przez kilka lat na tym samym poziomie.

Dzięki intensywnym działaniom Ministra Sprawiedliwości zmierzającym do poprawy sytuacji płacowej pracowników sądownictwa, w ustawie budżetowej na 2016 r. zostały zabezpieczone środki na zwiększenie wydatków na wynagrodzenia dla asystentów sędziów, urzędników oraz pozostałych pracowników sądów o ponad 10%, a w grupie kuratorów o 5,5%.

Przyjęty w ustawie budżetowej na rok 2018 średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej wynosi 100,0%, jednak ponownie dzięki działaniom Ministra Sprawiedliwości wydatki na wynagrodzenia dla pracowników sądów i prokuratury wzrosły o 2%.

Widoczne jest więc, że wydatki na wynagrodzenia pracowników sądów i prokuratury od 2016 r. konsekwentnie wzrastają i to w stopniu wyższym niż przyjęty dla sfery budżetowej (jedynie w roku 2017 wzrost nastąpił o wskaźnik przyjęty dla sfery budżetowej).

Minister Sprawiedliwości ma przy tym świadomość, że wynagrodzenia pracowników sądów, pomimo ich zwiększania od 2016 r., w dalszym ciągu pozostają na poziomie niepozwalającym sądom być konkurencyjnymi na rynku pracy.

Odnosząc się do kwestii związanych z podwyższeniem poziomu wynagrodzeń w 2019 r. informuję, że na 2019 rok średnioroczny wskaźnik wzrostu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej został określony na poziomie 102,3%. Minister Sprawiedliwości, mając świadomość powyższych uwarunkowań, przyjął jednak założenie zwiększenia poziomu wynagrodzeń (wraz z pochodnymi) kuratorów, asystentów, urzędników, pozostałych pracowników sądów powszechnych oraz specjalistów opiniodawczych zespołów sądowych specjalistów łącznie o 5%. Uchwalona przez Sejm w dniu 16 stycznia br. ustawa budżetowa na 2019 rok zabezpiecza podwyższenie wydatków na wynagrodzenia na ww. poziomie.

Dzięki działaniom Ministra Sprawiedliwości, od roku 2016 do roku 2018, łączny wzrost wydatków na wynagrodzenia asystentów sędziów, urzędników, kuratorów zawodowych, pozostałych pracowników sądów oraz specjalistów OZSS wyniósł prawie 234 mln zł, co z kwotą pochodnych od ww. wynagrodzeń, łącznie stanowi 280 mln zł dodatkowo przeznaczonych z budżetu państwa na ten cel.

Przedstawiając powyższe wskazuję również, że poza staraniami Ministra Sprawiedliwości o uzyskanie podczas prac nad kolejnymi ustawami budżetowymi dodatkowych środków na podwyższenie wynagrodzeń pracowników sądów, corocznie, na etapie realizacji ustawy budżetowej, środki na wynagrodzenia dla urzędników, asystentów sędziów, pracowników obsługi oraz specjalistów OZSS zwiększane są o niewykorzystane wydatki wynikające np. z rozliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego oraz inne oszczędności – z przeznaczeniem na wypłatę niestałych składników wynagrodzeń.

Przykładowo, w roku 2018 z rozliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego pomiędzy apelacje zostały rozdysponowane ponad 33 mln zł z przeznaczeniem na nagrody i dodatki specjalne dla pracowników sądów.

Następnie decyzją Ministra Sprawiedliwości z dnia 16 listopada 2018 r. dokonano zwiększenia planu wydatków dla wszystkich apelacji w ogólnej kwocie ponad 33 mln zł, z przeznaczeniem na niestałe składniki wynagrodzeń, tj. nagrody związane z realizacją zadań w roku 2018 w grupie urzędników, asystentów, innych pracowników, kuratorów i specjalistów OZSS.

Decyzją Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 grudnia 2018 r. dokonano kolejnego zwiększenia planu wydatków dla wszystkich apelacji w ogólnej kwocie ponad 62 mln zł, z przeznaczeniem na niestałe składniki wynagrodzeń, tj. nagrody związane z realizacją zadań w IV kwartale 2018 r. w grupie urzędników, asystentów, innych pracowników, kuratorów i specjalistów OZSS.

Środki te pozwalają w pewnym zakresie rekompensować brak możliwości konkurowania z podmiotami rynkowymi i poprawiają sytuację finansową pracowników

sądów. Jakkolwiek są to działania doraźne, to jednak powtarzane niemal corocznie, w związku z czym stanowią istotny bodziec finansowy i czynnik motywacyjny.

W związku z zabezpieczaniem, począwszy od 2016 r., dodatkowych środków na wynagrodzenia propozycje ich podziału są uzgadniane ze związkami zawodowymi.

Głos związków zawodowych w sprawach dotyczących pracowników sądów jest dla kierownictwa resortu sprawiedliwości bardzo istotny, a podczas dialogu prowadzonego przez Ministra Sprawiedliwości z przedstawicielami związków zawodowych poruszane są m.in. kwestie wysokości wynagrodzeń pracowników sądów oraz fluktuacji kadr w sądach powszechnych.

Jako przykład pozwolę sobie wskazać, że w dniu 18 grudnia 2018 r. zawarte zostało pomiędzy Ministrem Sprawiedliwości – Prokuratorem Generalnym a związkami zawodowymi reprezentującymi pracowników sądów powszechnych porozumienie, w którym ustalone zostały zasady podziału nagród za IV kwartał roku 2018 oraz podziału środków zaplanowanych na podwyższenie wynagrodzeń pracowników sądów w 2019 roku.

Jednocześnie informuję, że na mocy zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 19 czerwca 2018 roku został powołany *Zespół do spraw opracowania założeń projektu ustawy o pracownikach sądów i prokuratury* (Dz.Urz. Min. Sprawiedl. z 2018 r. poz. 194 z późn. zm.). Celem pracy Zespołu jest opracowanie założeń do projektu ustawy kompleksowo regulującej pragmatykę służbową pracowników sądów powszechnych i prokuratury. Wypracowane przez Zespół rozwiązania mają umożliwić reformę m.in. systemu wynagradzania pracowników sądów i prokuratury.

Dodatkowo, podczas spotkań z organizacjami związkowymi, partnerzy społeczni na bieżąco informowani są o wynikach prac ww. Zespołu.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI
Michał Wójcik
Sekretarz Stanu

**Oświadczenie senatorów Jerzego Wcisły, Bogdana Klicha,
Grzegorza Napieralskiego, Marka Rockiego,
Jadwigi Rotnickiej, Mariana Poślednika,
Grażyny Sztark, Aleksandra Pocięja,
Sławomira Rybickiego, Marii Pańczyk-Pozdziej,
Piotra Florka, Wiesława Kiliana,
Jarosława Dudy, Waldemara Sługockiego,
Leszka Czarnobaja, Kazimierza Kleiny,
Piotra Zientarskiego, Jana Rulewskiego
oraz Władysława Komarnickiego**

skierowane do marszałka Senatu Stanisława Karczewskiego

Szanowny Panie Marszałku!

W związku z ostatnimi wydarzeniami, które miały miejsce na terenie Senatu, tzn. wypowiedzią senatora Grzegorza Biereckiego, który usprawiedliwia przemoc wobec urzędnika państwowego, i zgłoszonym w związku z tym wnioskiem Grupy Senatorów Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska o odwołanie pana senatora z funkcji przewodniczącego Komisji Budżetu i Finansów Publicznych oraz negatywną odpowiedzią Pana Marszałka, domagamy się natychmiastowego wyciągnięcia surowych konsekwencji regulaminowych.

Nie do zaakceptowania przez naszą grupę senatorów jest również wybór na rzecznika praw dziecka pana Mikołaja Pawlaka, który używając słów o niegodziwej procedurze, jaką jest zapłodnienie in vitro, podzielił polskie dzieci na „lepsze” i „gorsze”.

Nie godzimy się, abyśmy jako członkowie Grupy Senatorów Platforma Obywatelska – Koalicja Obywatelska byli „obciążeni” decyzjami klubu PiS w sprawie wyboru tak kontrowersyjnej osoby na funkcję rzecznika praw dziecka oraz tolerowania zachowania i niegodnych wypowiedzi senatora Grzegorza Biereckiego.

Z wyrazami szacunku

Jerzy Wcisła

Bogdan Klich

Grzegorz Napieralski

Marek Rocki

Jadwiga Rotnicka

Marian Poślednik

Grażyna Sztark

Aleksander Pocięj

Sławomir Rybicki

Maria Pańczyk-Pozdziej

Piotr Florek

Wiesław Kilian

Jarosław Duda

Waldemar Sługocki

Leszek Czarnobaj

Kazimierz Kleina

Piotr Zientarski

Jan Rulewski

Władysław Komarnicki

Odpowiedź

Warszawa, 15 stycznia 2019 r.

Państwo Senatorowie:
Jerzy Wcisła
Bogdan Klich
Grzegorz Napieralski
Marek Rocki
Jadwiga Rotnicka
Marian Poślednik
Grażyna Sztark
Aleksander Pocij
Sławomir Rybicki
Maria Pańczyk-Pozdziej
Piotr Florek
Wiesław Kilian
Jarosław Duda
Waldemar Sługocki
Leszek Czarnobaj
Kazimierz Kleina
Piotr Zientarski
Jan Rulewski
Władysław Komarnicki

Szanowni Państwo Senatorowie,

w odpowiedzi na oświadczenie złożone na 69. posiedzeniu Senatu w dniu 20 grudnia 2018 r. uprzejmie informuję, że nie podzielam dokonanej przez Państwa Senatorów oceny wskazanych wydarzeń, oraz że brak jest formalnoprawnych podstaw do wyciągnięcia przez Marszałka Senatu postulowanych przez Państwa Senatorów „konsekwencji regulaminowych”.

Ocena wypowiedzi dokonywanych przez osoby uczestniczące w posiedzeniach Senatu oraz osoby przebywające na terenie Senatu, powinna być rozpatrywana przez pryzmat art. 25, art. 25a oraz art. 47 Regulaminu Senatu. Żaden z tych przepisów nie daje podstaw do sankcjonowania wypowiedzi zaproszonych gości oraz innych niż senatorowie osób mających prawo lub obowiązek uczestniczenia w posiedzeniu Senatu, w tym kandydata na Rzecznika Praw Dziecka.

W przypadku wypowiedzi senatorów, na posiedzeniu Senatu, może znaleźć zastosowanie art. 47 Regulaminu Senatu stanowiący o tzw. kompetencjach porządkowych marszałka prowadzącego obrady Senatu. Po dwukrotnym przywołaniu „do porządku” senatora, który narusza powagę Senatu lub zakłóca porządek obrad oraz stwierdzeniu tego faktu przez marszałka prowadzącego obrady, Marszałek Senatu już poza posiedzeniem, może zarządzić obniżenie diety lub uposażenia senatorskiego w trybie art. 25a Regulaminu Senatu. W trybie art. 25a Regulaminu Senatu Marszałek Senatu może też rozpatrzeć sprawę senatora naruszającego w rażący sposób spokój lub porządek na terenie będącym w zarządzie Kancelarii Sejmu lub Kancelarii Senatu. Zastosowanie powyższych przepisów we wskazanych przez Państwa przypadkach jest niemożliwe, bez względu na merytoryczną ocenę tych wydarzeń. Marszałek Senatu nie jest też uprawniony do stosowania art. 25 Regulaminu Senatu, gdyż określone tam kompetencje do rozstrzygania spraw senatorów pozostawione są do właściwości Komisji Regulaminowej, Etyki i Spraw Senatorskich, działającej na wniosek Prezydium Senatu.

Trudno jest odnieść się do tych zarzutów, które sprowadzają się do „niegodzenia się” na wyrażenie przez Senat zgody na wybór Rzecznika Praw Dziecka. Stosowna decyzja Senatu w tej sprawie jest wyrazem kompetencji kreacyjnej izby wyższej Parlamentu wynikającej z ustawy o Rzeczniku Praw Dziecka. Każdy z senatorów miał

możliwość wyrażenia swojego stanowiska w drodze głosowania, także na podstawie zaprezentowanych poglądów i wypowiedzi Pana Rzecznika.

Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu

Oświadczenie senatora Jerzego Wcisły

skierowane do minister edukacji narodowej Anny Zalewskiej

Szanowna Pani Minister!

13 grudnia na konferencji prasowej pochwaliła się pani pełną realizacją reformy oświatowej. Protesty nauczycieli w całej Polsce świadczą jednak, że to środowisko nie jest zadowolone z polityki rządu w sferze edukacji. Podobne sygnały niezadowolenia dochodzą z samorządów. Wiele z nich sygnalizuje, że subwencja oświatowa coraz bardziej rozmija się z rzeczywistymi kosztami funkcjonowania oświaty w ich gminach i powiatach.

Na przykład w Elblągu łączna subwencja oświatowa na 2019 r. została zaplanowana w wysokości ponad 137 milionów zł, co oznacza wzrost o 7,8 miliona zł w stosunku do subwencji w 2018 r. Ta podwyżka powinna uwzględnić wzrost wynagrodzeń nauczycieli o 5% od 1 stycznia 2019 r. oraz skutki podwyżek wynagrodzeń wprowadzonych od 1 kwietnia 2018 r., a także skutki zmian liczby etatów nauczycieli i liczebności uczniów w poszczególnych typach szkół. Organy samorządowe miasta Elbląga dokonały analizy wysokości subwencji i doszły do wniosku, że subwencja nie objęła skutków podwyżek płac wprowadzonych od 1 kwietnia 2018 r. Podobnie było też w roku 2017. W związku z tym miasto Elbląg w 2018 r. dołożyło do płac nauczycieli 4,5 miliona zł, a w 2019 r. dołoży kolejne 6,2 miliona zł, chociaż są to koszty, które powinno ponieść Ministerstwo Edukacji Narodowej.

W związku z tym proszę Panią Minister o ponowne przeliczenie subwencji oświatowej i zwiększenie jej wysokości dla miasta Elbląga o 10 milionów 200 tysięcy zł.

Jerzy Wcisła

Odpowiedź

Warszawa, 23 stycznia 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,
składam na Pana ręce odpowiedź na oświadczenie Senatora RP Pana Jerzego Wcisły, złożone w dniu 20 grudnia 2018 r. na 69. posiedzeniu Senatu RP.

Szanowny Panie Senatorze,
uprzejmie informuję, że zadania oświatowe związane z prowadzeniem przez jednostki samorządu terytorialnego szkół i placówek oświatowych finansowane są z dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Jednym z dochodów samorządów terytorialnych jest część oświatowa subwencji ogólnej (obok dotacji celowych z budżetu państwa i dochodów własnych).

Kwota subwencji może zostać zwiększona – w trakcie roku budżetowego – o środki z 0,4% rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej. Wnioski o zwiększenie jej wysokości z rezerwy tej części subwencji mogą składać do MEN wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego spełniające warunki określone w kryteriach jej podziału.

Kryteria podziału rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej są corocznie opracowywane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz opiniowane przez Zespół

ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Po zaopiniowaniu przez Zespół, kryteria podziału 0,4% rezerwy są publikowane na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej. Na rok 2019 nie zostały jeszcze ustalone. Będą one konsultowane w pierwszych miesiącach 2019 roku ze stroną samorządową reprezentowaną przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

W ustawie budżetowej na rok 2019 część oświatowa subwencji ogólnej została zaplanowana w kwocie 45,907 mld złotych. Jest ona wyższa w stosunku do kwoty części oświatowej subwencji ogólnej uwzględnionej w ustawie budżetowej na rok 2018 o 2,832 mld zł, tj. o 6,6%. W kwocie subwencji uwzględniono m.in. dodatkowe środki w związku z podwyższeniem wynagrodzeń nauczycieli o 5% od 1 stycznia 2019 r. oraz sfinansowanie skutku przechodzącego podwyżki wynagrodzeń nauczycieli od 1 kwietnia 2018 r.

W ramach algorytmu podziału subwencji oświatowej na 2019 r. samorzady otrzymają zwiększoną subwencję z tytułu podwyżki wynagrodzeń nauczycieli w związku z zastosowaniem wyższego standardu finansowego A. Zwiększone środki z tego tytułu samorzady otrzymają w kwocie podstawowej subwencji jak i w środkach naliczonych różnymi wagami.

Algorytm podziału subwencji oświatowej uzależnia wysokość przyznawanych środków od skali i struktury realizowanych zadań, mierzonych liczbą uczniów i wychowanków, z uwzględnieniem stopni awansu zawodowego nauczycieli.

Z szacunków ministerstwa (z porównania kwoty części oświatowej subwencji ogólnej w roku 2018 oraz kwoty subwencji w wariantcie bez wzrostu wynagrodzeń nauczycieli, z tytułu podwyżki płac w wysokości 5,35% od 1 kwietnia 2018 r.) wynika, że dla miasta na prawach powiatu Elbląg, łącznie w części gminnej i powiatowej, naliczono kwotę subwencji ok. 4 mln zł. Analogicznie przeprowadzone wyliczenia na rok 2019 wykazały, że łącznie w części gminnej i powiatowej zostanie naliczona kwota subwencji w wysokości ok. 8,5 mln zł. Łącznie w latach 2018-2019 na podwyżki dla nauczycieli zostanie przekazana kwota ok. 12,5 mln zł w subwencji oświatowej.

Jednocześnie uprzejmie wyjaśniam, że minister właściwy ds. finansów publicznych informuje właściwe jednostki samorządu terytorialnego o rocznych kwotach części subwencji ogólnej (w tym części oświatowej), wynikających z ustawy budżetowej – w terminie 14 dni od ogłoszenia ustawy budżetowej¹.

Uprzejmie informuję, że dane stanowiące podstawę do naliczenia kwoty subwencji wstępnej nie są ostateczne. Jednostki samorządu terytorialnego zostaną poinformowane o zakresie zadań oświatowych stanowiących podstawę do naliczenia ostatecznych kwot subwencji za rok 2019 w I kwartale roku 2019. W dniu 18 grudnia 2018 r. zostało podpisane przez Ministra Edukacji Narodowej rozporządzenie w sprawie sposobu podziału części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego w roku 2019². Projekt omawianego rozporządzenia został pozytywnie zaopiniowany przez stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Ostateczna kwota subwencji na 2019 r. będzie skalkulowana na podstawie tego rozporządzenia i na podstawie zweryfikowanych przez jednostkę samorządu terytorialnego danych o liczbie uczniów (oraz etatów nauczycieli) w prowadzonych szkołach i placówkach.

Ministerstwo Edukacji Narodowej pismem DWST-WSST.356.2881.2018.BK z 20 grudnia 2018 r. zwróciło się do jednostek samorządu terytorialnego o weryfikację danych zgromadzonych w systemie informacji oświatowej w terminie do 14 stycznia 2019 r.

Zgodnie z ww. pismem jednostki samorządu terytorialnego mają możliwość weryfikacji oraz ewentualnego dokonania korekt w liczbie uczniów (wychowanków, osób korzystających) szkół i placówek oświatowych i w liczbie etatów nauczycieli, które zostały zamieszczone w strefie dla zalogowanych systemu informacji oświatowej. Dane te będą stanowiły podstawę do naliczenia subwencji ostatecznej na rok 2019.

¹ Art. 33 ust. 1 pkt 2 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z dnia 13 listopada 2003 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 1530).

² Dz.U. z 2018 r. poz. 2446.

Jednocześnie informuję, że Ministerstwo Edukacji Narodowej zapewniło organom prowadzącym wsparcie w początkowym okresie wprowadzania reformy oświaty.

Przede wszystkim, przekazano jednostkom samorządu terytorialnego w ramach części oświatowej subwencji ogólnej na 2017 r. i na 2018 r. – większe środki związane z reformą. Poziom finansowania przewidziany dla roku 2017 i roku 2018 był wystarczający, aby pokryć wydatki bieżące systemu oświaty w nowym jej ustroju oraz wystarczający, aby pokryć wydatki bieżące w trakcie transformacji ustroju. Uwzględnił on między innymi finansowanie wyższymi kwotami ucznia w szkole podstawowej niż ucznia gimnazjum (klasa VII i VIII). Środki, które mogą zostać wykorzystane na działania dostosowawcze, tj. dokonanie niezbędnych zmian w zakresie dostosowania budynków i ich wyposażenia do potrzeb nowej struktury szkół, w tym również koszty administracyjne, zostały zaplanowane (w skali kraju): w 2017 r. na kwotę 313 mln zł, w 2018 r. – 148 mln zł, w 2019 r. – 243 mln zł, w 2020 r. – 243 mln zł.

Oprócz tych działań, Ministerstwo Edukacji Narodowej, wspólnie ze stroną samorządową reprezentowaną przez Zespół ds. Edukacji, Kultury i Sportu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, stworzyło w 2017 r. i 2018 r. dodatkowy mechanizm wsparcia samorządów w czasie wdrażania reformy edukacji z rezerwy 0,4% części oświatowej subwencji ogólnej. Opracowane kryteria w sposób szczególny wspierały samorządy w początkowym okresie wdrażania reformy edukacji.

Warto przypomnieć, że ustalone wspólnie z reprezentantami organizacji samorządowych kryteria podziału rezerwy zawierały najważniejsze postulaty samorządów związane ze wsparciem finansowym na dostosowanie szkół do reformy edukacji.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA
EDUKACJI NARODOWEJ
Maciej Kopeć
Podsekretarz Stanu

Oświadczenie senatora Piotra Zientarskiego

skierowane do prezesa Rady Ministrów Mateusza Morawieckiego
oraz do ministra zdrowia Łukasza Szumowskiego

Do mojego biura senatorskiego zgłaszają się m.in. dyrektorzy szpitali z problematyką, którą poruszam w niniejszym oświadczeniu, prosząc o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania nurtujące zainteresowanych.

1. Czy obcokrajowcy posiadający legalne pozwolenia na pracę w Polsce, np. Ukraińcy, są uprawnieni do bezpłatnego leczenia zdrowotnego w ramach polskiego systemu zdrowotnego?

2. Czy NFZ pokryje w pełni koszty szpitalnego leczenia wspomnianych wyżej osób także w przypadkach chorób przewlekłych, onkologicznych?

3. Czy została zawarta bądź czy jest w przygotowaniu umowa ze stroną ukraińską, regulująca kwestie leczenia obywateli ukraińskich posiadających legalne pozwolenia na pracę w Polsce?

Piotr Zientarski

**Odpowiedź
MINISTRA ZDROWIA**

Warszawa, 25 stycznia 2019 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na pytania dotyczące uprawnień do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej przez obcokrajowców posiadających legalne pozwolenie na pracę w Polsce, zawarte w oświadczeniu złożonym przez Pana Piotra Zientarskiego, Senatora RP, na 69. posiedzeniu Senatu w dniu 20 grudnia 2018 r., uprzejmie proszę o przyjęcie poniższych informacji, opartych m.in. o przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1510, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ś.o.z.”.

Zgodnie z art. 3 ustawy o ś.o.z., ubezpieczonymi mogą być, między innymi, osoby nieposiadające obywatelstwa państwa członkowskiego UE/EFTA, przebywające na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizeny w celu wykonywania pracy, zezwolenia na pobyt czasowy z wyłączeniem zezwolenia na pobyt czasowy ze względu na okoliczności wymagające krótkotrwałego pobytu cudzoziemca na terytorium RP, zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zgody na pobyt ze względów humanitarnych, zgody na pobyt tolerowany, a także osoby, które uzyskały w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą albo korzystają z ochrony czasowej na terytorium RP, jeśli podlegają obowiązkowemu ubezpieczeniu zdrowotnemu zgodnie z art. 66 ust. 1 ustawy o ś.o.z. lub ubezpieczają się dobrowolnie na zasadach określonych w art. 68 tejże ustawy, przy czym warunkiem przystąpienia do dobrowolnego ubezpieczenia zdrowotnego w Narodowym Funduszu Zdrowia (NFZ) jest posiadanie miejsca zamieszkania na terytorium Polski, tj. posiadanie, co najmniej zezwolenia na pobyt czasowy.

Obywatel państwa trzeciego, np. Ukrainy, Białorusi, Wietnamu, może zostać zatrudniony w Polsce na podstawie oświadczenia podmiotu o zamiarze powierzenia pra-

cy cudzoziemcowi lub zezwolenia na pracę, przy czym nie wszyscy cudzoziemcy, dla których zarejestrowano oświadczenie lub wydano zezwolenie, ostatecznie podejmują pracę na terytorium RP. Jednakże samo zezwolenie na pracę lub oświadczenie pracodawcy o zatrudnieniu cudzoziemca nie uprawnia go do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Jeżeli cudzoziemiec podejmie zatrudnienie lub samodzielną działalność gospodarczą na terytorium Polski albo uzyska inny tytuł do ubezpieczenia zdrowotnego, to zgodnie z ustawą o ś.o.z. (art. 3 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 66 ust. 1) zostaje objęty obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego i uzyskuje pełne uprawnienia do korzystania ze świadczeń finansowanych ze środków publicznych, opłacając jednocześnie składki na ubezpieczenie zdrowotne. Oznacza to, że tak długo, jak długo cudzoziemiec pozostaje ubezpieczony, NFZ pokrywa koszty świadczeń udzielonych na terytorium RP, w tym m.in. koszty leczenia szpitalnego, leczenia onkologicznego oraz leczenia chorób przewlekłych.

Uzupełniając powyższe wyjaśnienia należy wskazać, że Polska i Ukraina podpisały umowę o zabezpieczeniu społecznym, sporządzoną w Kijowie dnia 18 maja 2012 r. (opublikowaną w Dz. U. z 2013 r. poz. 1373), która zgodnie z wolą obydwu stron, nie zawiera uregulowań dotyczących świadczeń opieki zdrowotnej.

Do obywateli Ukrainy mają zastosowanie wymienione wyżej przepisy ustawy o ś.o.z. (w tym także art. 12 tejże ustawy) oraz ustawy o cudzoziemcach w zakresie wydawania zezwoleń na pobyt czasowy lub stały oraz wiz krajowych i przekraczania granicy RP. Zgodnie z art. 25 ustawy o cudzoziemcach, cudzoziemiec wjeżdżający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wizy krajowej jest obowiązany: uzasadnić cel i warunki planowanego pobytu; posiadać oraz okazać na żądanie m.in. dokument potwierdzający posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego w rozumieniu przepisów ustawy o ś.o.z. lub posiadanie podróznego ubezpieczenia medycznego o minimalnej kwocie ubezpieczenia w wysokości 30.000 euro, ważnego przez okres planowanego pobytu cudzoziemca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pokrywającego wszelkie wydatki, które mogą wyniknąć podczas pobytu na tym terytorium w związku z koniecznością podróży powrotnej z powodów medycznych, potrzebą pilnej pomocy medycznej, nagłym leczeniem szpitalnym lub ze śmiercią, w którym ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia kosztów udzielonych ubezpieczonemu świadczeń zdrowotnych bezpośrednio na rzecz podmiotu udzielającego takich świadczeń, na podstawie wystawionego przez ten podmiot rachunku.

Od czerwca 2017 r. obywatele Ukrainy są zwolnieni z obowiązku wizowego (*posiadania wiz typu Schengen*), zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) nr 539/2001 z dnia 15 marca 2001 r. wymieniającym państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych oraz te, których obywatele zwolnieni są z tego wymogu (Dz. Urz. WE L 081 z dnia 21.03.2011, s. 001–007, z późn. zm.). Nie oznacza to jednak, że nie powinni (nie muszą) posiadać polisy podróznego ubezpieczenia medycznego na wypadek nagłego zachorowania w czasie pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którą przed czerwcem 2017 r. należało przedstawić w konsulacie RP wraz z wnioskiem o wizę na pobyt nieprzekraczający trzech miesięcy. Jeżeli w momencie udzielania świadczeń przez polskiego świadczeniodawcę nie okażą takiego ubezpieczenia, zobowiązani są do sfinansowania z własnych środków pełnych kosztów leczenia.

Z poważaniem

z upoważnienia
MINISTRA ZDROWIA
Maciej Miłkowski
Podsekretarz Stanu

**Stanowisko
SEKRETARZA STANU
w KANCELARII PREZESA
RADY MINISTRÓW**

Warszawa, 8 stycznia 2019 r.

Pan
Łukasz Szumowski
Minister Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze,
z upoważnienia Prezesa Rady Ministrów przesyłam oświadczenie złożone przez senatora Piotra Zientarskiego podczas 69. posiedzenia Senatu RP w sprawie *uprawnień do bezpłatnego leczenia zdrowotnego w ramach polskiego systemu zdrowotnego dla obcokrajowców posiadających legalne pozwolenia na pracę w Polsce*.

Prezes Rady Ministrów zwraca się z prośbą o ustosunkowanie się do wniosków zawartych w oświadczeniu oraz przesłanie stanowiska na ręce Marszałka Senatu RP do dnia 04 lutego 2019 r.

Uprzejmie proszę o spowodowanie przesłania kopii stanowiska do Kancelarii Prezesa Rady Ministrów (Departament Spraw Parlamentarnych).

Z wyrazami szacunku

Łukasz Schreiber